

'80
14-01

DE KORHAAN

VOGELWERK GROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

Kievitseieren wettelijk beschermd

Van onze correspondent

DEN HAAG — Er komt een definitief verbod op de handel in kievitseieren. Maatregelen daarvoor zijn opgenomen in het ontwerp voor een nieuwe vogelwet, dat binnenkort aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Het is de bedoeling dat ook het rapen van eieren binnen de vogelwet komt te vallen. De huidige wet dateert uit 1936.

Tot groot ongenoegen van vogelbeschermingsorganisaties worden in de raaptijd talloze kievitseieren op markten te koop aangeboden. Vaak prijken ze dan op de menulijsten van restaurants. De kievit dreigt daardoor uit het landschap te verdwijnen. Om uitroeiing tegen te gaan is de overheid al geruime tijd op zoek naar beschermende maatregelen.

Uit "de Volkskrant" van 13 februari 1980

programma

Donderdag 27 maart

ALGEMENE LEDENVERGADERING.

Agenda en jaarverslagen vindt u elders in deze Korhaan. Vóór de pauze wordt het officiële gedeelte afgehandeld. Het programma na de pauze omvat een dialezing door Karel Mauer over vogels in Zuid-Frankrijk, in het bijzonder de Camargue.

U ziet opnamen van Dunbekmeeuw, Bijeneter, Westelijke Riffreiger (nieuwe soort voor Frankrijk!), Kluut, Flamingo en vele andere soorten.

Plaats: Godelinde Scholengemeenschap te Naarden. Aanvang: 20.00 uur.

Zaterdag 29 maart

DAGEXCURSIE TEXEL, o.l.v. A.Vermeule

Jaarlijks trekt er een groepje VWG-ers naar dit mooie en vogelrijke waddeneiland.

Vertrek om 05.15 uur vanaf het Oosterspoorplein te Hilversum. Opgeven, uiterlijk vóór 27 maart, bij Hanneke Lodenstein, tel. 02159 - 31076.

Dinsdag 8 april

WERK-CONTACTAVOND.

Godelinde Scholengemeenschap te Naarden, aanvang 20.00 uur.

18/19/20 april

WEEKENDEXCURSIE NAAR VLIELAND

Ditmaal een weekend lang vogelen op Vlieland.

We gaan met eigen auto's naar Harlingen, vanwaar de boot van 19.15 uur ons zal overvaren. We overnachten in een groepshuis met zelfverzorging, adres "'t Westendt", Dorpsstraat 181 te Vlieland.

Zelf dient U te zorgen voor slaapzak en/of dekens, laarzen, thermosfles, warme waterdichte kleding, en brood voor vrijdag en zaterdagmorgen.

Vertrek vanaf het Oosterspoorplein om 15.00 uur

Het aantal Vlielandgangers moet beperkt blijven, daarom: geeft U bijtijds op óf door overmaking van f 20,-- op postgirorekening nr. 2529179 t.n.v. Penningmeester Vogelwerkgroep het Gooi e.o., Rietmeent 62, Hilversum, óf op een van de ledenavonden, doch uiterlijk 14 april.

Tot ziens op Vlieland!

Donderdag 24 april

LEDENAVOND.

De heer dr. A.L. Spaans uit Arnhem, werkzaam bij het Rijks Instituut voor Natuurbeheer aldaar, is reeds enkele jaren bezig met een KRAAIENONDERZOEK.

Belangrijkste doel hiervan is meer te weten te komen over met name het voedsel van deze vogels. Aangezien in jagerskringen alle kraaiachtigen nog steeds als schadelijk worden aangemerkt is het interessant te vernemen welke de bevindingen van de heer Spaans, als wetenschapper, zijn.

De lezing wordt gehouden in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg 146 te Hilversum, aanvang 20.00 uur.

Zaterdag 3 mei

OCHTENDEXCURSIE ANKEVEEN (Dammerkade, Googh, Bergsepad).

Op deze dag is het IVN-Eemland wederom onze gast, zagezegd op herhaling. Na de niet zo geslaagde dag in november jl. hopen we ditmaal op beter zicht en uiteraard op meer vogels.

U zult., tezamen met de leden van de IVN, kunnen genieten van een fijne wandeling, welke zal staan onder leiding van de Heren E. de Haan, R. Moolenbeek, A. Vermeule en N. Dwars.

Er wordt vroeg vertrokken en wel om 7.30 uur vanaf de parkeerplaats naast de Kerk in Ankeveen.

Dinsdag 13 mei

WERK-CONTACTAVOND.

Godelinde Scholengemeenschap te Naarden, aanvang 20.00 uur.

Dinsdag 20 mei AVONDEXCURSIE NAARDERMEER ★

Woensdag 28 mei AVONDEXCURSIE NAARDERMEER

Ook dit jaar weer de mogelijkheid om het Naardermeer per roei-boot te bezoeken. Vertrek vanaf het vissershuis om 19.00 uur. De tocht duurt tot ca. 22.00 uur.

Kosten f 9,—, vooruit te betalen, bij opgave (voor 15 mei) op een van onze ledenavonden, of door middel van overmaking op bovenvermeld postgironummer.

Denkt U eraan. Het kan 's avonds flink koud zijn op het water, dus warme kleding aan. Eventueel muggenolie meenemen.

Nog te verwachten excursies tot eind juni:

30/31 mei excursie Winterswijk (met een overnachting)

Zaterdag 21 juni: Op uitnodiging IVN Eemland excursie door de Soester Duinen.

Nadere bijzonderheden volgen in de volgende Korhaan.

Opgave bij mevr. H. Lodenstein, tel. 02159 - 31076 (eventueel mevr. A. van Leyden, tel. 02153 - 86091) na 18.00 uur, met vermelding wel-/niet-autobezitter.

Niet-autobezitters kunnen vaak mee tegen een vaste km.-vergoeding. Denkt u aan warme en waterdichte kleding, laarzen, brood en iets (warms) te drinken?

BESTUURSMEEDEDELINGEN

- Jachtput in Nederhorst den Berg. Samen met Leefmilieu zal nogmaals be-
zwaar worden aangetekend tegen het zinloos schieten van honderden eenden,
snippen e.d..
- Binnen de Vogelwerkgroep Noordhollands Noorderkwartier bestaan plannen om
tot een overkoepelende provinciale VWG te komen.
Het bestuur heeft nog geen standpunt ingenomen.
- De nieuwe statuten zijn bij de bestuursleden te verkrijgen en zullen op de
ledenvergadering aan belangstellenden ter beschikking worden gesteld.
- Er bestaan plannen om naast de VWG een stichting "Vogelbescherming" o.i.d.
op te richten. Mogelijk kan er op de ledenvergadering al wat over verteld
worden.
- Begin maart gaat de overleggroep, onder leiding van het GNR, starten met
de besprekingen over herintroductie schapen.
Het bestuur staat nog steeds zeer gereserveerd t.a.v. dit streven.
Door middel van een schrijven hebben wij het GNR en het RIN medegedeeld
dat onze voorkeur uitgaat naar uitvoering van het RIN-voorstel met
betrekking tot het Korhoenderrapport.

Verslag van de surveillance in en bij het KORHOENDER-RESERVAAT,
van 1 maart 1979 tot en met augustus 1979.

In 1979 werd, op initiatief van de Gooise Natuurwacht, controle uitgeoefend
op de naleving van de bepalingen, in het bijzonder met betrekking tot het
nieuwe rustgebied. Dit gebeurde in samenwerking met de VWG.
Totaal werd 162 uur besteed aan surveillance, welke hoofdzakelijk plaatsvond
in de weekends en op feestdagen. De controle werd steeds met twee man uitge-
voerd.

De volgende overtredingen werden in en om het rustgebied geconstateerd:

MAART

- 32 loslopende honden (28 deden hem na verzoek aan de lijn, 4 weiger-
den pertinent)
- 10 mensen liepen op verboden terrein
 - 4 bromfietzers
 - 1 ruiter dwars door de heide

APRIL

- 27 loslopende honden (24 aan de lijn, 3 weigerden)
- 4 mensen op verboden terrein
- 3 bromfietzers
- 1 motor

MEI

- 12 loslopende honden
 - 2 jagende honden zonder begeleider
 - 4 bromfietzers
 - 2 kampeertenten
 - 3 jongens aan het struiken uitgraven

JUNI

- 13 loslopende honden (1 weigerde)
- 6 mensen op verboden terrein
- 2 fietsers dwars door de heide
- 2 versnaperingswagentjes uit terrein verwijderd
- 3 jongens bomen kappen

JULI

- 11 loslopende honden
 - 8 mensen op verboden terrein
 - 4 tenten verwijderd
 - 2 motoren
 - 1 gezin aan het picknicken op omgeploegd pad
 - 2 mensen met sportvliegtuigjes

AUGUSTUS

- 18 loslopende honden (3 weigerden)
- 13 mensen op verboden terrein
 - 2 bromfietzers
 - 1 consumptietent verwijderd
 - 2 jongens op grafheuvels
 - 1 echtpaar wilde in reservaat 6 jonge konijnen uitzetten!!

U ziet, er is veel goed werk verricht. Ook in 1980 willen de Natuurwachten weer controle gaan uitoefenen en ook nu zou het prettig zijn als er leden van de Vogelwerkgroep zich opgeven.

U wordt dan ingedeeld met een Natuurwacht. Een controle (per fiets of lopend) duurt gemiddeld 2 - 3 uur.

Opgave en inlichtingen bij de sekretaris van de Gooise Natuurwacht (en lid van de VWG), de Heer J. Kamies,
tel. 02159-15995.

(Een uitvoerig verslag ligt ter inzage bij R. Moolenbeek)

TELLERS CEVRAAGD voor het Atlasproject voor winter- en trekvogels, onder auspiciën van de Sovon.

Het doel van het project is het in kaart brengen van de verspreiding van de in het wild voorkomende vogels in Nederland.

Het project is gestart in oktober 1978 en loopt tot en met september 1983, intotaal dus 5 jaar.

Alle telgegevens worden verzameld door Sovon, die dit in de vorm van een atlas van de Nederlandse Winter- en Trekvogels wil publiceren.

Voor wat betreft het werkgebied van onze VWG : Ons gebied is verdeeld in totaal 16 blokken van 5 x 5 km². Nog 7 blokken moeten worden geteld, wat inhoudt dat deze blokken tenminste eenmaal per maand geteld zullen gaan worden, gedurende een tijdvak van totaal een jaar.

Wie oh wie is bereid hier enige vrije tijd in te steken? Boeiend is het en wilt U meer informatie hierover hebben, dan kunt U zich wenden tot ondergetekende. Hij zal U graag het een en ander hiervan vertellen.

Luuk Lodenstein,
Tel. 02159-31076 (na 19.00 uur)

Ledenwijzigingen:

nieuw lid: J. Droogh, Herenweg 16, 1244 PT Ankeveen, tel. 035-61336
nw huisgenootlid: mw. G. Stoker, P.J. Gabriëlgaarde 42, Kortenhoef
opgezegd: J. Justus-Geldhoff, Amsterdam
mw. L. Oosterhuis, Kortenhoef
correctie: nieuw lid, H. Delpeut i.p.v. H. Delpent

U ziet het goed! "De Korhaan" weer op wit papier gedrukt. Het kringloop-papier had weliswaar vele voordelen, maar bleek voor de drukker een ware nachtmerrie; uiteindelijk hebben wij dus toch weer voor wit papier gekozen, wat de duidelijkheid ten goede komt en de tekeningen beter doet uitkomen.

red.

Korhaan 1

OPROEP BROEDVOGELINVENTARISATIES 1980

- Nw. Keverdijksche Polder. De polder wordt geïnteriseerd op weidevogels. Het gebied wordt in verschillende delen geteld.
Inl: Rob Moolenbeek, 035 - 62641
- Bussumer-, Wester- en Zuiderheide. De heidevelden worden geïnteriseerd i.v.m. de plannen van het Gooisch Natuurreservaat om weer heideschape in te voeren voor het beheer.
Zoals u in Korhaan 13:129 van het vorige jaar heeft kunnen lezen bestaat er ook een (RIN)-beheersplan, wat gericht is op het behoud van Korhoenders in het Gooi. De vraag is of schape passen in dit plan. Het Rijks Instituut voor Natuurbeheer geeft advies, maar beschikt over weinig gegevens.
Inl: Adri Vermeule, 035 -857492
- Oostermeent (o.a. Vierde Kwadrant) bij Huizen. Dit gebied wordt geïnteriseerd, omdat het dreigt te worden volgebouwd. Een klein weidegebied is het; alleen weidevogels worden geteld.
Inl: Peter Dieperink, 02153 - 83615

ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE VOGELWERK GROEP HET GOOI E.O.

donderdag 27 maart 1980, aanvang 20.00 uur, te houden in de aula/bibliotheek Godelinde Scholengemeenschap, Naarden

(Na de pauze om ca. 21.15 worden dia's vertoond van Karel Mauer, zie ook ekskursieprogramma)

AGENDA

1. Opening
 - a. Ingekomen stukken
2. Vaststelling van het verslag van de Algemene Ledenvergadering van 22 maart 1979 (zie verslag kh. 13(3): 65-67) en het verslag van de buitengewone ledenvergadering van 10 juli 1979 (zie verslag Kh 13(4):98).
3. Goedkeuring van de jaarverslagen van de sekretaris en de subgroepen.

a. sekretaris	e. subgroep Vogelkursussen
b. subgroep Avifauna	f. " Eempolders
c. " Nestkasten	g. " uitgave Korhaan
d. " Ekskursies	

De jaarverslagen zijn in dit nummer van de Korhaan opgenomen.
4. Bespreking van het financieel beleid.
 - a. verslag van de kaskommissie
 - b. vaststelling van de rekening over 1979
 - c. goedkeuring van de begroting voor 1980
 - d. decharge van de penningmeester
 - e. verkiezing/benoeming kaskommissie
5. Bestuursverkiezing
 - a. Voorzitter(s) R.G. Moolenbeek stelt zich herkiesbaar. Ook de heer K. Visser is bereid het vice-voorzitterschap te continueren.
 - b. Herbenoemingen. Aan de beurt van aftreden zijn:

L.J. Dwars (wordt algemeen bestuurslid), H.W. de Soete (subgroep Nestkasten), K. Visser (subgroep Vogelkursus).

Deze bestuursleden stellen zich allen weer beschikbaar en worden door het bestuur voor een nieuwe termijn van 2 jaar voorgesteld.
 - c. Tussentijdse vakaturevervulling. In de in 1979 ontstane vakatures zijn door het bestuur benoemd:

R.G. Moolenbeek (voorzitter m.i.v. 10-7-79)	
T. Stoker (sekretaris " ")	

Beide bekrachtigd op de vergadering van 10 juli 1979.

C. Rotermundt besloot halverwege het jaar haar bestuursfunctie wegens persoonlijke omstandigheden te beëindigen.

R. Sinoo (subgroep Korhaan m.i.v. 1-8-79)

Benoeming nieuwe penningmeester, mevr. H. Lodenstein (tevens vertegenwoordigster van de subgroep Ekskursies)

Het bestuur stelt de A.V. voor deze benoemingen te bekrachtigen.

N.B.: Tegenkandidaten kunnen tot het begin van de vergadering schriftelijk bij het bestuur worden aangemeld (zie reglement).
6. Voorstel tot oprichting nieuwe subgroep Propaganda
7. Rondvraag
8. Sluiting

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKENFINANCIEEL OVERZICHT OVER HET VERENIGINGSJAAR 1979 (in guldens)

Kontributies	6.212,50	Korhaan	2.699,80
Vrijwillige bijdragen	198,50	Sekretaris	247,45
Subsidie	1.150,-	Penningmeester	89,50
Rente	335,43	Div. bestuurskosten	383,53
Resultaat	557,07	Subgroep Nestkasten	535,13
		" Avifauna	444,49
		" Eempolders	45,-
		Ledenavonden	717,50
		inventaris	1.523,50
		Bibliotheek	1.319,85
		Overige kosten	448,05
	<u>8.453,50</u>		<u>8.453,50</u>

Décharge verklaring

Ondergetekenden, de heren A. Schaap en W. van der Zwaan, leden van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, benoemd tot leden van de Kascontrolecommissie, hebben op 17 januari 1980 de boeken en bescheiden van de penningmeesteresse gecontroleerd en akkoord bevonden.

Begroting 1980 (in guldens)

Kontributies	6.300,-	Korhaan	4.000,-
Subsidies	P.M.	Sekretariaat	300,-
Nadelig saldo	2.650,-	Penningmeester	150,-
		Div. bestuurskosten	500,-
		Ledenavonden	1.000,-
		Subgroep Nestkasten	500,-
		" Avifauna	500,-
		" Eempolders	1.000,-
		Bibliotheek	500,-
		Onvoorzien	500,-
	<u>8.950,-</u>		<u>8.950,-</u>

JAARVERSLAG VAN DE SEKRETARIS(SEN) OVER 1979

Ledenbestand : aantal leden op 31 december 1978 306
 aantal leden op 31 december 1979 334

Bestuur

Het bestuur werd gevormd door:

voorzitter : R.G. Moolenbeek (vanaf 10-7)
 vice voorzitter : K. Visser (vanaf 10-7)
 sekretaris : R.G. Moolenbeek (tot 10-7)
 2e sekretaris : A. van Leyden (tot 10-7)
 sekretaris : T. Stoker (vanaf 10-7)
 penningmeester : T. Stoker
 s.g. Avifauna : A. Vermeule
 s.g. Eempolder : A. van Leyden
 s.g. Korhaan : W. Cohen (tot 31-7)
 R. Sinoo (vanaf 1-8)
 s.g. Nestkasten : H.W. de Soete
 s.g. Exskursies : L.J. Dwars-Achterbergh
 s.g. Kursus : K. Visser
 C. Rotermundt

Ledenavonden in 1979

In de Goede Herderkerk te Hilversum werden 7 lezingen/filmavonden gehouden. De januari-lezing kon door de slechte weersomstandigheden niet doorgaan. Er werden 8 werk-/kontaktavonden gehouden in de Godelinde Scholengemeenschap te Naarden.

Kontakten met andere organisaties

- a. Gooisch Natuurreservaat - Diverse malen hebben wij dit jaar kontakt gezocht met het GNR. Eenmaal een informele vergadering over de Korhoenderproblematiek (RIN-advies), eenmaal over schapen en in maart met diverse Gooise belangengroeperingen over meerdere problemen (o.a. jacht). Gelijk voorgaande jaren werd weer een lijst met waargenomen vogels in terreinen van het GNR door leden van de VWG aan het GNR toegezonden.
- b. Contact Milieubescherming Noord-Holland - We zijn nog niet aangesloten in afwachting van een Gooise Milieufederatie. Nog steeds toont het CMN weinig interesse voor het Gooi e.o. en op door ons getoonde interesse wordt niet gereageerd. Wel zijn we aangesloten bij de Stichtse Milieufederatie. Hiermede zeer goede kontakten.
- c. Gewest Gooi en Vechtstreek - Diverse vergaderingen bijgewoond t.b.v. het Basisplan Vechtstreek. Lijst met bezwaren en aanvullingen ingediend.
- d. Werkgroep Leefmilieu het Gooi - Regelmatig de vergaderingen bijgewoond. Goede kontakten en veel samenwerking.
- e. Kontaktorgaan KNNV - De jaarlijkse vergadering bijgewoond.
- f. Vogelbescherming - Kontakten gelegd i.v.m. Keverdijkse polder en Almerespoorlijn.
- g. Natuurmonumenten - Regelmatig vergaderd i.v.m. Almerespoorlijn, stortplaats Loodijk. Verzoek van NM om gegevens H'sumse Meent.
- h. Stichting Vogeljaar - Plaatsing Gierzwaluwkasten i.s.m. hen bij de KRC.
- i. Rijksinstituut voor Natuurbeheer - Diverse malen overlegd m.b.t. het Korhoenderrapport. Verzoek onzerzijds om advies herintroductie schapen op Gooise heidevelden.
- j. Vogelwacht Utrecht en IVN Eemland - Gezamenlijke exskursies gehad.
- k. Milieudefensie Ned. den Berg - Samen geprotesteerd tegen jachtput in Meeruiterdijkse polder bij gemeente Nederhorst den Berg.

- l. IVN het Gooi - Onze stencilmachine werd in bruikleen aan hen afgestaan tot eind december 1979. Verder oppervlakkig contact.
- m. NOS - Afwijzing verzoek om wand voor Oeverzwaluwen.
- n. SOVON - Goede kontakten met de distriktscoördinator.
- o. VVV het Gooi - Brief over de schaapskudde.
- p. Gooise Natuurwacht - Samenwerking wat betreft controle rustgebied Westerheide.
- q. Verder nog kontakten met diverse Gooise gemeenten, Comité Wintervoeding, NJN Hilversum, ACJN Bussum en Weesp, Minister van Verkeer en Waterstaat, CRM afd. Fauna en Flora, Stichting Mondiaal Alternatief, Stichting Kritisch Faunabeheer, Dienst IJsselmeerpolders, S.B.B.

In het voorjaar werd het tweede gedeelte van de kaderkursus gegeven. Het Naarderbos werd door de cursisten geïnventariseerd op broedvogels (zie verslag subgroep Avifauna).

De bibliotheek werd uitgebreid met diverse boeken en vele overdrukken. Mevr. Reddingius werd bereid gevonden het beheer op zich te nemen. Diverse tijdschriften werden weer ingebonden en er werd een nieuwe stalen kast aangeschaft.

Bij de Provincie werd bezwaar aangetekend tegen enkele geplande fietspaden in het Provinciaal Fietspadenplan.

Begin maart werd aan een 30-tal winkeliers een brief gestuurd met het verzoek niet in kievitseieren te handelen.

Werkgroep Almerespoorlijn.

Enkele leden van de VWG maakten actief deel uit van deze werkgroep. Diverse vergaderingen werden belegd en er werd een 2e fietstocht om het Naardermeer georganiseerd. Ook financieel heeft de VWG een behoorlijke bijdrage geleverd. Met Vogelbescherming ontstond een goed contact wat resulteerde in positieve financiële toezeggingen zodat het tekort van de actie kon worden weggewerkt.

Het bestuur kwam 6 maal bijeen (26/w, 23/4, 7/6, 23/8, 2/10 en 19/11)

Rob Moolenbeek en Trijnie Stoker

VERSLAG EEMPOLDERGROEP 1979

Even onvermoeibaar als altijd heeft onze groep om de twee weken tellingen verricht in de Eempolders Noord en Zuid. Alhoewel enkele leden minder actief zijn geworden, zijn er ook weer nieuwe enthousiaste tellers bijgekomen, zodat de tellingen zonder moeite konden doorgaan.

Peter Vos nam de taak van coördinator over van Luud Persijn en verzorgt nu de administratieve verwerking.

Helaas is ons verslag van Zes jaar Eempolder-tellingen 1973-1978 nog niet verschenen, maar het ziet er naar uit dat het over enkele maanden klaarkomt. Alle bijdragen zijn binnen, nu moet nog het redactionele werk worden verricht, de vormgeving worden bepaald en het geheel worden getypt.

Als leuke waarnemingen in 1979 kunnen nog worden vermeld : een Sneeuwgorz op 28-1, twee Velduilen die in jan.-maart steeds werden gezien, twee Kwartels op 16-6 en tenslotte 350 Zwarte Sterns op 11-8.

J. van Leyden

JAARVERSLAG SUBGROEP AVIFAUNA 1979

De subgroep heeft weer een druk jaar achter de rug. We beschikken nu over een behoorlijke groep actieve vogelaars zodat het niet allemaal op de rug van een of twee personen neerkomt. De indeling van ons werkgebied werd voltooid en er worden kaartjes van alle gebiedjes gemaakt.

Door het opzetten van een nieuw SOVON projekt werden wij "gedwongen" hieraan onze medewerking te geven. Een vijftal vakken werd maandelijks geteld. We hopen dat we in 1980 nog enige nieuwe vakken kunnen laten tellen.

Het waarnemingenarchief werd weer bijgehouden op de werk-/kontaktavonden. Luuk Lodenstein werd bereid gevonden de gegevens van de waarnemingskaarten te verwerken in de SOVON vakken. Na vele jaren van trouwe dienst gaf Aart Bode te kennen om zijn rubriek in de Korhaan aan een ander te willen overdragen. Met ingang van het nieuwe jaar zal Jos de Jonge deze rubriek verzorgen. Aart, natuurlijk bedankt!!

In het verslag van de sekretaris werd al melding gemaakt dat Lenie Reddingius de bibliotheek gaat beheren. De plannen om de waarnemingen per gebied te gaan opbergen zijn in een verder stadium en dit zal ongetwijfeld in 1980 worden opgezet.

In maart en oktober werden vergaderingen bijgewoond alwaar de VWG-en uit geheel Noord-Holland bijeenkomen en gezamenlijke plannen uitwerken. Op 23 januari en 25 september kwamen de leden van de subgroep in vergadering bijeen.

Aan tellingen en inventarisaties werd het volgende gedaan:

De Waterhoentelling op 13/14 januari (verslag verschijnt met de telling van 1980, dit om effekt strenge winter te kunnen vergelijken).

Op dezelfde datum en op 17/18 maart werden de internationale waterwildtellingen gehouden.

De steltloperstellingen werden gehouden op 31/3 en 1/4 en op 24/25-11.

Op 22 april werden door de kursisten Knobbelzwanen geteld, evenals op 24/11.

Van de meeste tellingen is reeds een verslag in de Korhaan verschenen.

Verder werd weer meegewerkt aan de maandelijkse watervogeltellingen in de randneren van de Hollandse Brug tot de brug bij Nijkerk. In februari werd weer een stootvogeltelling gehouden. Op 8/9 december werd een nationale stootvogeltelling gehouden.

In het voorjaar en in de zomer werd door individuele leden de Horn en Kuyerpolder in Nederhorst den Berg op broedvogels geïnventariseerd. Een verslag verschijnt in een van de komende Korhanen. Ook het verslag van de Dorssewaard is thans gereed en verschijnt vermoedelijk in de eerstkomende (of deze) Korhaan.

In mei werd de vervolgcursus voor leden weer hervat. Dit hield o.a. in een inventarisatie van broedvogels van het Naarderbos. Door diverse leden werd geteld en het verslag is inmiddels gereed.

In juli, augustus en september werden de Huiszwaluwen weer geteld. De resultaten lagen iets beneden die van vorig jaar. Ook dit verslag is nagenoeg gereed (in Kh. 13(3) verscheen het verslag van 1978).

In mei verscheen het RIN rapport over de Korhoenders. Hierover reeds kontakt gehad met het GNR. We zijn zeer benieuwd welke stappen (en wanneer...) het GNR zal nemen. In november werd een start gemaakt met het wintertuin onderzoek. We zijn zeer benieuwd naar de deelname en de resultaten.

Op 8 december werd de kontaktvergadering van de KNNV bijgewoond.

Regelmatig verscheen in de Korhaan een artikel met interessante terugmeldingen uit ons werkgebied (van de Gooise ringers).

Dit was het weer, een hele waslijst. Ik hoop dat ik niets ben vergeten, maar mocht dat zo zijn dan zegt u het maar op de algemene vergaderingen. Dank aan alle tellers, verslaggevers en alle anderen voor hun inzet.

Adri Vermeule, subgroep Avifauna

JAARVERSLAG SUBGROEP "NESTKASTEN" 1979

De nestkastverslagen 1974 en 1975 zijn in één uitgave verschenen.
1974, gegevens van 25 terreinen: 1103 kasten - 888 broedsels -
5732 eieren - 3921 uitgevlogen jongen
1975, gegevens van 24 terreinen: 957 kasten - 788 broedsels -
4844 eieren - 2887 uitgevlogen jongen.

De op 6 maart 1979 gehouden vergadering voor alle nestkastcontroleurs werd slecht bezocht en heeft dus niet aan het doel beantwoord, nml. met elkaar de problemen bespreken, vooral die t.a.v. de achterstand van de nestkastverslagen. Zo er fouten gemaakt zijn onzerzijds, b.v. geen formulieren, dan zou een reactie ons zeer welkom geweest zijn. Het is een veel ernstiger zaak, dat controleurs lange tijd, soms jaren niets van zich laten horen en wij maar moeten gissen, of er al dan niet en door wie gecontroleerd wordt. Zo is helaas in 1979 de situatie in vele gevallen nog onduidelijk, ondanks oproepen en aanmaningen. Hier moet verandering in komen om tot een jaarlijkse uitgave van onze nestkastverslagen te kunnen komen.

De nestkastverslagen 1976-1977-1978 zullen eveneens in één uitgave zo spoedig mogelijk verschijnen, we hebben ongeveer de helft van het aantal formulieren binnen en wachten nog op diverse toezeggingen.

Subgroep "Nestkasten"

H.W. de Soete

J.P. Séyffert

GIERZWALJWEN--- Nestkasten aan de gebouwen K.R.O. Studio

Toen in het voorjaar van 1979 de laatste oude gebouwen van het K.R.O. Studiocomplex werden gesloopt, veroorzaakte dat een verstoring van de aldaar gevestigde Gierzwaluwenkolonie. Een K.R.O.-medewerker tipte de V.W.G. en Jelle Harder en Jaap Taapken gingen op onderzoek uit. Zij startten een actie, die resulteerde in toestemming van de K.R.O. om aan drie van hun gebouwen Gierzwaluwkasten te mogen bevestigen, gebouwen Wernerlaan 1 en Julianalaan 10 en 12.

De G.E.B. Hilversum stelde ons een "hoogwerker" ter beschikking, zodat we de kasten gemakkelijk en vlot konden plaatsen. De Gooi- en Eemlander heeft hier op 20 november een artikel met foto aan gewijd. In de K.R.O. gids "Studio" no. 49 (8 t/m 14 dec.) werd eveneens melding gemaakt van deze gebeurtenis.

De kosten van deze operatie, f 400,-, werden betaald door de V.W.G. en het Vogeljaar. Met dank aan de K.R.O. en de G.E.B. te Hilversum voor hun medewerking.

H.W. de Soete

Verslag subgroep "De Korhaan" 1979

Van "De Korhaan" zijn over 1979 6 nummers verschenen. Op ongeveer de helft van 1979 vond binnen de redactie van "De Korhaan" een wisseling plaats. Wegens tijdgebrek trok de heer W.E. Cohen, tot dan verantwoordelijk voor het verschijnen van "De Korhaan", zich terug; de nieuwe redactie wordt nu gevormd door Karel Mauer en ondergetekende.

Een speciaal woord van dank is op zijn plaats voor de heer Cohen; een goed leesbare en overzichtelijke "Korhaan", zoals hij die afleverde, vergt veel tijd en aandacht.

Het ligt in de bedoeling dat de nieuwe redactie zal trachten "De Korhaan" even leesbaar en overzichtelijk te houden.

De rubriek "Veldwaarnemingen" veranderde ook van samensteller; de heer A. Bode nogmaals bedankt voor al zijn werk en de heer J. de Jonge succes toegewenst in de toekomst met zijn rubriek.

Het uittypen van de kopij was weer in de kundige handen van mevr. J. van Leyden en mevr. M. Harder-Staal, waarvoor zij langs deze weg hartelijk bedankt worden.

Speciale aandacht verdient het werk van de heer Van der Zwaan; hij is doende een tweetal indexen op te stellen van alle jaargangen van "De Korhaan", één gerangschikt naar auteur (binnenkort klaar) en één naar soort. De heer Van der Zwaan bij voorbaat hartelijk dank.

Verder alle inzenders van kopij bedankt, want "De Kor haan" is er voor u en door u !

Ronald Sinoo

JAARVERSLAG VAN DE SUBGROEP CURSUSSEN

De subgroep cursussen telt nu één man minder; Liske Rynja heeft namelijk besloten zijn activiteiten nu eens op andere doeleinden te richten; jammer voor onze subgroep, maar wij wensen hem natuurlijk succes.

De groep kwam dit jaar weer driemaal bijeen voor het houden van voor- en nabesprekingen betreffende de cursussen, die in het voorjaar en in de herfst worden georganiseerd. Deze cursussen werden weer bijzonder druk bezocht; wij telden rond de 80 deelnemers per cursus. Een aantal van hen heeft zich inmiddels geschaard in de gelederen van de vogelwerkgroep. Zowel in het voorjaar als in het najaar werd weer door de cursisten een Knobbelzwanentelling uitgevoerd.

Een aardig succes werd geboekt met de verspreiding van de cursus-folder via de verschillende tentoonstellingen waaraan de vogelwerkgroep deelnam en ook via instellingen als het I.V.N., het Gooisch Natuurreservaat en het Centrum De Vaart in Hilversum.

Het is misschien wel leuk om hierbij te vermelden, dat voor de aanstaande voorjaarscursus al plm. 55 verzoeken om inlichtingen zijn binnengekomen. Een prettige aanmoediging bij de voorbereidingen voor 1980 !

L. Last

JAARVERSLAG SUBGROEP EXCURSIES 1979

Er waren plannen tot het houden van een 18 tal excursies; waaronder: 6 ochtend-, 4 avond-, 5 dag- en 1 nachtexcursie alsmede twee weekenden. Helaas moesten de liefhebbers voor de Zeelandexcursie, aan het begin van de tocht voorbij het Hellegatsplein, stapvoets terugkeren vanwege de plotseling invallende ijzel. Gelukkig lukte dit de automobilisten zonder schade. Ook verviel de excursie naar Duitsland vanwege de slecht begaanbare wegen.

Was er dan in februari wat minder belangstelling, later in de tijd waren er weer heel wat deelnemers aan o.a. Dagtocht naar Texel, de roeiexcursies op het Naardermeer. Er was haast teveel belangstelling voor de weekenden op Schiermonnikoog als ook de wandeling samen met zo'n 45 IVNers uit het Eemland, in het Ankeveense plassengebied. Zeer erkentelijk zijn we dan ook voor de excursieleiding, die zich steeds weer inspant om een excursie te doen slagen. Onze hartelijke dank ! Al hopen we ook in de toekomst weer een beroep op jullie te mogen doen.

Bep Dwars

PROPAGANDA EN INFORMATIE 1979

Om het doel en het werk van de Vogelwerkgroep en het doel van de Vogelbescherming in het algemeen grotere bekendheid te geven en te bevorderen deden wij in 1979 drie maal mee aan tentoonstellingen en manifestaties.

1. De jaarlijkse Bijenmarkt te Bussum op 9 september 1979
2. De Herfstflora in het Singermuseum te Laren van 5 t/m 14 oktober 1979
3. De Gooilandshow, een kleindierenmanifestatie in de Expohal te Hilversum van 19 t/m 31 oktober 1979

We mogen constateren, dat onze stands een goede belangstelling hebben gehad. Voor de Vogelcursus werden + 30 potentiële deelnemers genoteerd. Er werden + 400 folders uitgegeven (Vogelwerkgroep en Vogelcursus).

Verkocht werden: artikelen van de Ned. Ver. tot Bescherming van Vogels te Zeist
stickers van de Stichting Ned. Comité Bescherming trekvogels
stickers van de Stichting Kritisch Fauna-beheer
stickers van de Aktie Stop Ganzenjacht
Totale omzet + f 700,-

Ongeveer 40 van onze leden hebben meegewerkt het bovenstaande te realiseren, daarvoor nog onze hartelijke dank.

H.W. de Soete
A.P. Vermeule

Verslag excursie Flevopolders, 15-12-1979

13 vogelliefhebbers vertrokken om 8.45 uur in vier auto's vanaf het Oosterspoorplein in Hilversum richting Flevopolders. Van tevoren was besloten via de Oostvaardersdijk te rijden vanaf de Hollandse brug, om dan nog vóór de koffie de Knardijk te kunnen afspeuren.

Onze eerste stop was bij gemaal De Blocq-Van Kuffeler, waar wij een dijkje in het IJsselmeer benutten als parkeerplaats om te zien wat er aan waterwild op het Oostvaardersdiep en in de beschutte inham tussen Oostvaardersdijk en zijdijkje dreef. Helaas bleek de inham niet al te beschut; een harde zuidwesten wind blies over het water. Toch zagen wij hier een groepje van 19 Aalscholvers voorbijvliegen, wat Brilduikers, een groepje van 12 Futen in winterkleed, een vrij groot aantal Grote Zaagbekken en een groepje van 7 Nonnetjes, die aanvankelijk vlak langs de dijk zwommen, maar bij onze nadering per auto tot veiliger afstanden wegpeddelden.

Niet ontevreden over het begin van de excursie gingen wij verder richting Lelystad. Langs de Oostvaardersdijk lieten zich boven het riet Blauwe en 2 Bruine Kiekendieven zien, en aan de "zeezijde" veel meeuwen: Grote en Kleine Mantelmeeuw, Zilvermeeuw, Kokmeeuw en Stormmeeuw.

Om een uur of tien reden wij de Knardijk op vanaf de Oostvaardersdijk. De zelfplas aan de linkerkant lag beschut achter de dijk en veel watervogels hadden zich hier verzameld. Het bleken bij nadere beschouwing honderden Kuifeenden te zijn, dicht op elkaar op het water.

Enkele volhardende deelnemers ontdekten tussen de horden Kuifeenden nog een ó Toppereend, en, achteraan op de plas, een enkele Wilde Zwaan. De Knardijk leverde ons nog Blauwe Kiekendieven en een Buizerd op, en bij de pas aangelegde zijweg Zuid-Flevoland in, enkele honderden Wilde Eenden op het water.

Na enig overleg werd besloten vóór de koffie ook nog maar even de Houtribsluizen te bezoeken. Via de Torenvalkweg, waarboven een Torenvalk, reden wij naar de Houtrib.

Halverwege vloog uit de bomen langs de weg een Buizerd weg, op enkele meters afstand. Wat verder, in de weilanden, zagen wij nog een Buizerd met een zeer lichte stuit. Boven de akkers wiekte een o Blauwe Kiekendief. Via de drukke Larserweg bereikten wij de Houtribsluizen, na alnls de dijk ernaar toe nog enkele Brilduikers gezien te hebben.

Het vrij kleine, beschut gelegen bekken vlak vóór de sluizen bleek bevolkt te zijn met 500 tot 600 Grote Zaagbekken, die wij vanuit de auto's op de dijk schitterend konden bekijken op korte afstand. Enkele onvolwassen Grote Mantelmeeuwen voerden drieste aanvallen uit op de zaagbekken, kennelijk in de hoop deze van hun pas gevangen vis te kunnen beroven. De belaagde zaagbekken doken echter schielijk onder en zo werden zowel de mantelmeeuwen als de vogelaars bezig gehouden. Achteraan stonden 5 Blauwe Reigers aan de kant.

Voor wij uitgekeken waren dook plotseling tussen de Grote Zaagbekken vooraan een man Middelste Zaagbek op. Niet iedereen heeft hem echter gezien, want na een duik kwam hij telkens op andere plaatsen boven, zodat met opnieuw opzoeken van het beest tussen de eveneens duikende Grote Zaagbekken zoveel tijd verloren ging dat hij al weer weg was wanneer wij hem eindelijk in beeld dachten te hebben.

Intussen was het middaguur bereikt en combineerden wij de koffiepauze maar met de lunch, waarvoor wij naar Lelystadhaven gingen. Om een uur of één stapten wij weer op, maar waren nog net op tijd om van enkele ►

binnenkomende vogelaars te horen dat zij op de Knardijk 2 Zeearenden hadden zien overvliegen op de plaats, waar wij twee uur eerder een tijd lang hadden gestaan. Lichtelijk gefrustreerd door deze gemiste kans reden wij door Oostelijk Flevoland richting Veluwemeer, waar een week eerder een Visarend gesignaleerd was op een roofvogeltelling.

De velden in Oost-Flevoland nu waren woest en ledig; geen gans was er te bespeuren, geen andere vogels lieten er zich zien. Ook de Visarend van het Veluwemeer was zeker net even weg, zodat wij doorreden naar de Kievitslanden aan de Harderdijk.

Hier troffen wij gelukkig wèl weer veel vogels aan; een reusachtige troep Smienten liep in het drassige weiland te grazen, meest paarsgewijs. Er tussen liepen ook flinke aantallen Kieviten en wij ontdekten ook nog 3 Goudplevieren in winterkleed.

Enkele Knobbelzwanen staken met kop en schouders boven de grazende menigte uit.

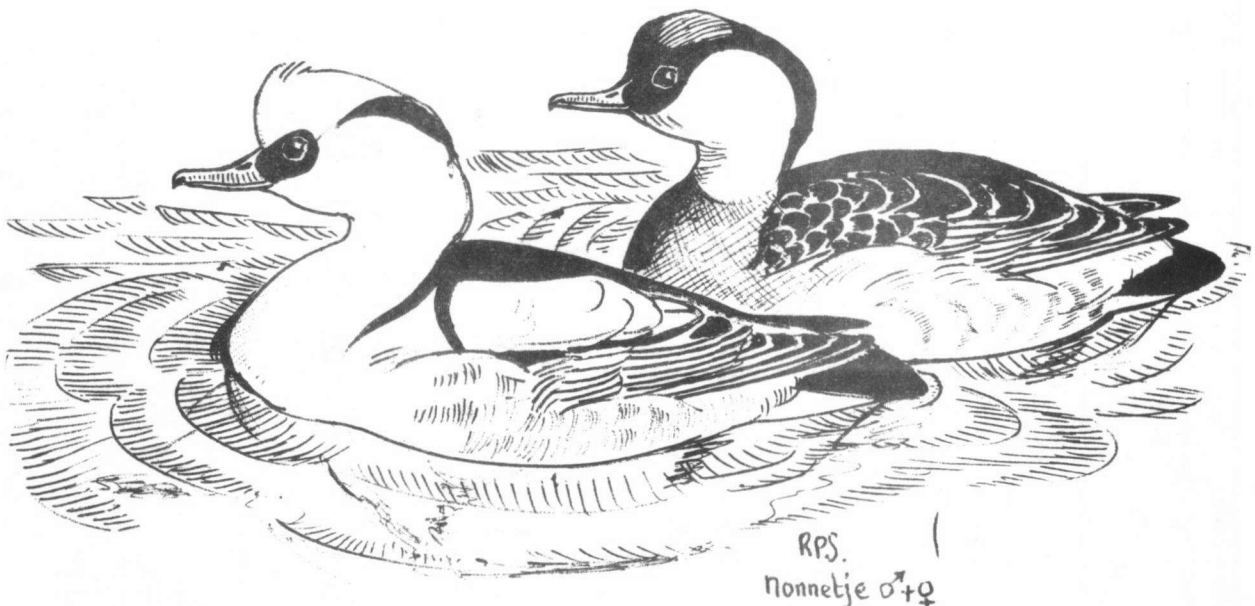
Op tamelijk grote afstand vloog een niet-geïdentificeerde kiekendiefachtige roofvogel laag over de grond naar West.

Het weer begon slechter te worden; waren wij nog met zon en weinig bewolking, maar een straffe wind uit Hilversum vertrokken, nu zagen wij ons, Zuid-Flevoland inrijdend, geconfronteerd met een sombere, zeer donkere hemel en een tot storm aanwakkerende wind. In een hevige regenbui reden wij westwaarts, waar wij hoopten nog wat te zien. Pas toen het weer droog was konden wij onze aandacht weer op vogels richten. In het Hulkesteinse bos ontmoetten wij een grote gemengde groep Zwarte en Bonte Kraaien en Kauwen in merkwaardige samenhang; 200 tot 300 vogels telde de groep zeker. Er vlogen er wat rond, de meeste rustten echter op en naast de weg.

De Ganzengouw in de zuidpunt van Zuid-Flevoland, aan de Eemmerdijk, leverde inderdaad ganzen op, helaas op zo'n grote afstand dat determinatie niet mogelijk was.

Tussen de bedrijven door zagen wij een o Blauwe Kiekendief voorbij vliegen. Het was intussen al zo laat geworden, dat van het plan, om door de Arkenheemse polder terug te rijden (voor de Kleine Zwanen) niets terecht kwam. Toch voldaan over het weliswaar niet geweldige aantal soorten, 33, maar meer over de aantallen vogels, die wij te zien hadden gekregen, zetten wij er om 16.15 uur een punt achter met de gedachte: 't is mooi geweest.

Ronald Sinoo

De broedvogels van Einde-Gooi in 1979

D.A. Jonkers

Inleiding

Eind april verzocht de Nederlandse Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten een broedvogelinventarisatie te verrichten in het landgoed Einde-Gooi. In feite is het in deze maand al te laat om nog te beginnen met inventariseren, maar omdat het voorjaar tot op dat moment bijzonder nat en koud was, werd besloten toch een poging te wagen. Na een oproep verklaarden een aantal leden van de Vogelwerkgroep het Gooi e.o. zich bereid om mee te doen.

Het landgoed is van 1969 t.e.m. 1971 jaarlijks geïnventariseerd. Nu is er sinds de overname door Natuurmonumenten een gewijzigd beheer plaatsvindt is het zinvol parallel lopend met dit beheer de ontwikkelingen in de broedvogelstand te gaan volgen. In het kort komt het voorgenomen beheer er op neer dat:

- het bosgebied grotendeels wordt begeleid of omgevormd wordt tot bos, dat qua soortensamenstelling en structuur overeenkomt met bostypen die zich hier van nature zouden ontwikkelen.
- de parkachtige aanleg, vnl. aanwezig in de structuur van paden en lanen gehandhaaft wordt.
- de cultuurgronden worden beheerd op een zodanige wijze, dat de instandhouding van natuur- en landschapswaarden mogelijk is. (Lichthart 1979).

Met het oog op de veranderingen die in de loop van de komende jaren zullen plaatsvinden is het de bedoeling Einde-Gooi als inventarisatieproject voor langere termijn aan te houden.

Oppervlakte, liggingen, terreingesteldheid en beheer

De oppervlakte van het geïnventariseerde deel van Einde-Gooi bedraagt ca 145 ha. Het gebied wordt in het noordwesten begrensd door de onverharde Huydecopersweg, de Noodweg in het noordoosten, een klein deel van de Utrechtseweg in het oosten en de Graaf Floris V weg in het zuiden. Het ligt in de gemeente Hilversum, topografische kaarten 31F en 32A, coördinaten 138.52 - 140.62 en 465.60 - 466.92.

Na jarenlang in het bezit te zijn geweest van de familie Insinger ging het landgoed in 1976 over naar Natuurmonumenten. Het grootste deel van Einde-Gooi wordt ingenomen door eiken- en grove dennenbos, waarvan de oudere opstanden ca 70 jaar oud zijn, met hier en daar een beuk, lariks en douglaspercelen (fig. 1). In de oude grove dennenpercelen is een ondergroei van eik en beuk ontstaan. Enkele jaren geleden is 10 ha aan fijnsparpercelen geveld. De kapvlaktes zijn ingeplant met grove den en meereisende naaldboomsoorten en zomereik. Tegen de Graaf Floris V weg is na de kap een snel opschietende begroeiing van loofhout w.o. berken ontstaan, die in de toekomst goede mogelijkheden voor kleine zangvogels biedt.

In vakken met lariks en eik zijn dunningen uitgevoerd. De Amerikaanse vogelkers wordt sinds 1976 planmatig bestreden. Door het gebied lopen enige beukenlanen; verspreid komen ook solitaire beuken voor. Een deel van deze al oude bomen biedt broedgelegenheid aan hollenbroeders. Aan de zuidoostzijde van de oprijlaan bevindt zich een klein met grove dennen en heide begroeid perceel. Verder is er nog een vrij grote oppervlakte grasland langs de randen van het terrein, liggen er enkele stukken bouwland, bevindt zich in het centrum een klein boomgaardje en loopt ►

een kwelsloot vanaf het huis Einde-Gooi naar het Tienhovens kanaal. (fig. 2).

De kwelsloot is inmiddels geschoond. De graslanden worden door pinken en paarden beweid. In het grasland ten westen van de kwelsloot komen nog enkele goed ontwikkelde meidoorns voor. Langs de randen lopen houtwallen, hoofdzakelijk samengesteld uit eik en prunus. Ook binnen het gebied zijn enkele houtwallen tussen het opgaande bos aanwezig. Tenslotte zijn er nog een vijftal huizen en boerderijen, die voornamelijk langs de randen liggen. Alleen het huis Einde-Gooi met opstallen ligt in het centrum van het terrein. Bij het huis Egelshoek 1 staan enkele nu vervallen kippenhokken, die vroeger broedgelegenheid boden aan Boerenzwaluwen.

figuur 1 Oppervlaktes van loof-naaldhout en andere terreinslementen (afgerond)

<u>Loofhout</u>	Zomereik	44 ha	<u>Andere elementen</u>	Grasland	44 ha
	Beuk	6 ha		Bouwland	2 ha
	Amerikaanse eik	1 ha		Boomgaard	1 ha
	Berk	2 ha		Wegen en lanen	3 ha
	Gemengd loofhout	2 ha		Water	3 ha
	Totaal	55 ha		Huizen en erven	1 ha
				Totaal	40 ha
<u>Naaldhout</u>	Grove den	31 ha			
	Lariks	6 ha			
	Fijnspar	2 ha			
	Douglas	1 ha			
	Totaal	40 ha			

Jacht en recreatie

De jacht is nog steeds verhuurd, maar het contract loopt op 1-4-1980 af. Of er na die datum opnieuw gelegenheid tot jagen wordt geboden, is ons niet bekend.

De wandeling is vrij op wegen en paden. Nu het landgoed enige bekendheid heeft gekregen is het er drukker dan voor de overname, hoewel de recreatiedruk nog lang niet te vergelijken is met die op de terreinen van het Gooisch Natuurreservaat. Het bezoek spitst zich toe op de weekeinden. In het zuidwesten is een rustgebied gecreëerd, dat niet toegankelijk is.

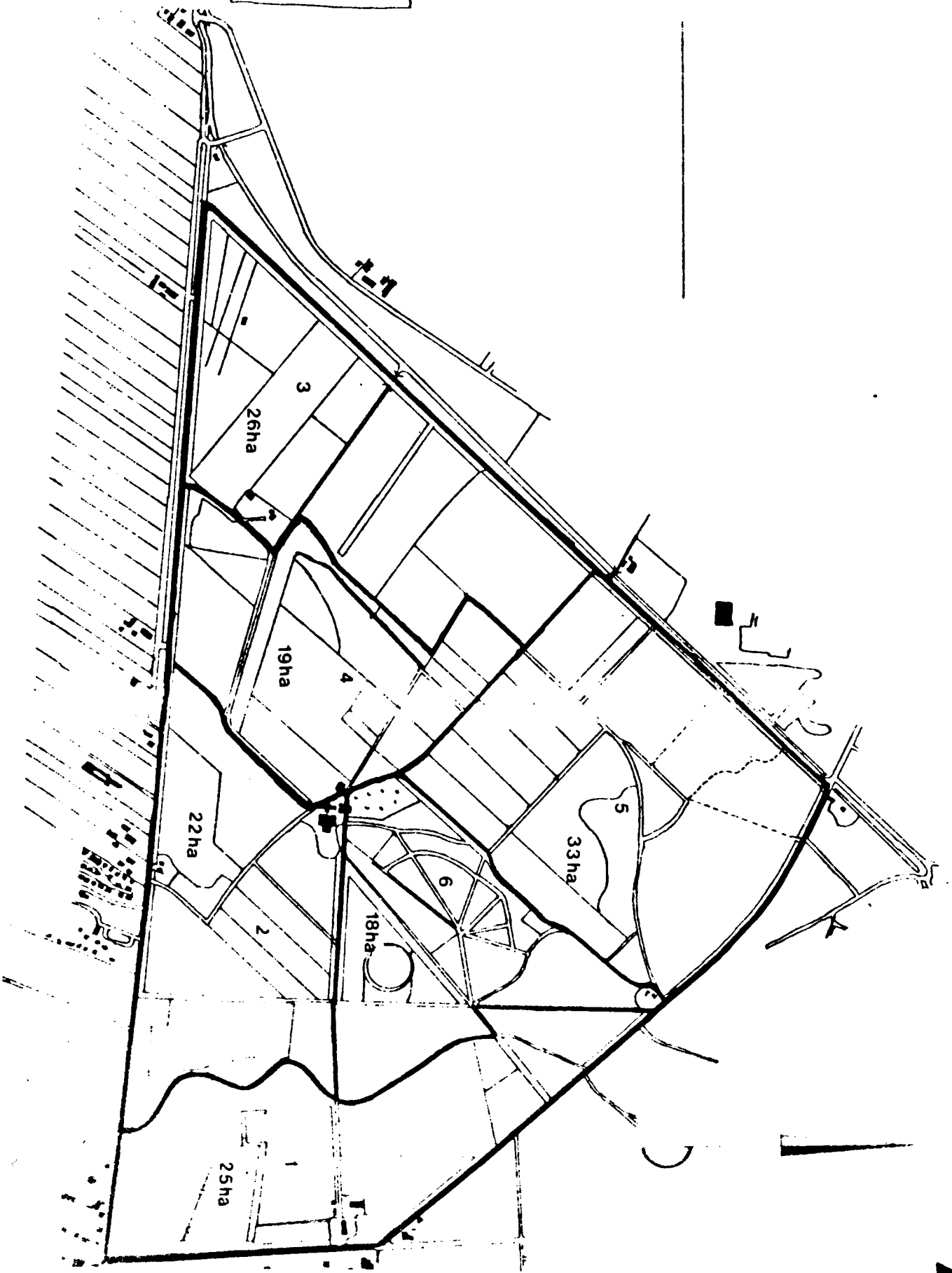
Inventarisatiemethodiek

Het gebied was opgedeeld in zes inventarisatie-eenheden die door verschillende medewerkers werden onderzocht. De coördinator nam bij elk bezoek de gehele oppervlakte voor zijn rekening. De begrenzing van de deelgebieden en de oppervlakte daarvan staan in figuur 2 aangegeven. Van een aantal vallen de grenzen gedeeltelijk samen met die welke door Natuurmonumenten voor de bedrijfskaarten worden gehanteerd. Door de mate van ontsluiting was het vrijwel nooit noodzakelijk om buiten de paden te komen. Wanneer dit wel gebeurde zoals bijv. in het rustgebied, gebeurde dit alleen in de vroege ochtend of in de avond om andere bezoekers niet op de gedachte te brengen het voorbeeld te gaan volgen. Een bijkomend voordeel van zo'n "padeninventarisatie" is de geringe kans op storing. Voor het inventariseren werd de zgn. karteringsmethode toegepast (V.W.G. Grote Rivieren 1973).

NUMMERING VAN DE TELGEBIEDEN EN HUN OPPERVLAKTE

fig. 2

schaal 1:10.000

In principe begon elke inventarisatie een half uur voor zonsopgang, waarbij i.v.m. de zangintensiteit en duur in het begin van de zang die per soort verschilt bij elke ronde vanaf een nieuw punt werd vertrokken. Na de eerste ronde werd veelal een tweede ronde gelopen om zo ook later zingende vogels te kunnen noteren.

Behalve de vroege ochtend inventarisaties werden er eveneens overdag en 's avonds uitgevoerd. Totaal zijn op 35 dagen bezoeken aan Einde-Gooi gebracht, waarvan één eind april, zestien in mei, zeventien in juni en één in juli. Doordat sommige medewerkers na hun eigen deelgebied ook nog andere delen onderzochten, liggen de totalen van de hieronder vermelde tabel hoger.

figuur 3	Aantal bezoeken per deelgebied/cq hele terrein						
	1	2	3	4	5	6	hele terrein
vroege ochtend	6	6	4	3	6	5	5
overdag	-	2	-	-	-	2	5
avond	1	4	-	-	4	8	4

Het zal duidelijk zijn dat het aantal uren, doorgebracht in Einde-Gooi groot was. De intensiteit van de inventarisatie bedroeg, berekend over het hele broedseizoen 38 min/ha. Elke zang- of andere baltsactiviteiten vertonende vogel werd nauwkeurig ingetekend op speciaal daartoe vervaardigde kaarten met een schaal van 1 : 5600. Het intekenen geschiedde ook bij vogels met nestmateriaal, een toevallig gevonden nest, eieren, voer of roepende jongen en alarm.

Het weer tijdens de inventarisaties

Begin mei was het in de vroege ochtenduren vrij koud en lagen de temperaturen beneden de 10°C. Vaak hing er enige mist en de zangintensiteit gedurende die periode was dan ook laag. Dit weertype handhaafde zich tot eind mei. De dagtemperaturen begonnen toen behoorlijk op te lopen; 's avonds was er toen nog diverse keren zang te horen. Op 29 mei barstte een noodweer los. De eerste tijd in juni bleef de temperatuur iets boven de 10°C en liep daarna wat op. Af en toe vielen er regenbuien. De zang in deze periode was matig. Tijdens de laatste week van juni bleef het regenachtig. Op de avonden was het weer wat beter. Over de gehele inventarisatieperiode duurde door het koele weer de zang kort en was de intensiteit matig.

Interpretatie van de veldgegevens

Het moeilijkste punt bij broedvogelinventarisaties is de verwerking van de veldgegevens. Voor dit verslag zijn alle waarnemingen per soort op een kaart overgebracht. Hierdoor ontstonden groepjes van min of meer dicht bij elkaar liggende punten. Als criterium is gehanteerd dat er tenminste drie waarnemingen binnen de inventarisatieperiode moesten zijn van dicht bij elkaar liggende punten die voor een soort een territorium vormen. Wanneer er maar twee keer zang was vastgesteld, maar op andere data een nest, vogel met nestmateriaal of voer of een andere zekerheid biedende waarneming binnen een verondersteld territorium werd geconstateerd, gaf deze informatie de doorslag. Nestvondsten buiten territoria zijn zondermeer als aparte broedgevallen vastgelegd. Voor de Wilde Eend, als duidelijk niet territoriaal levende soort zijn geregelde waarnemingen van solitaire óó, oo of óó en oo als broedgevallen geïnterpreteerd. De territoria zijn van elkaar gescheiden door in

eerste instantie waarnemingen van gelijktijdige zingende exemplaren per datum te gebruiken, daarna zijn pas de andere data gebruikt. Aan de randen was geregeld sprake van grensgevallen. Met name aan de Graaf Floris V weg zongen in de houtwallen vogelsoorten, die hun nest in de randen van een daar lopende kwelsloot of ten zuiden daarvan moesten hebben. In een aantal gevallen werd dit bevestigd door invliegende vogels met nestmateriaal, voer of alarmkreten. Zo'n gingsgeval was ook de Boomvalk, vroeger op Einde-Gooi broedend, maar nu net daarbuiten. Territoria die voor het grootste deel buiten het gebied vielen zijn nooit opgenomen. Enkele vogelsoorten zijn in het broedseizoen wel in het gebied waargenomen, maar doordat het aantal waarnemingen te gering was, niet als territoriumhoudende soorten opgenomen. Het is heel goed mogelijk dat zij toch broedvogel op Einde-Gooi waren. Deze soorten zijn met hun vermoedelijke aantal als mogelijke broedvogels opgenomen.

Resultaten

De uitkomsten van de inventarisaties worden overeenkomstig de meeste broedvogelverslagen niet in territoria, maar in aantallen broedparen weergegeven (fig. 4). Dit omdat behalve zang ook andere waarnemingen zijn gebruikt.

Afgezien van het late begin van het onderzoek blijkt, vergeleken met de inventarisaties van 1969-1971, een aantal broedvogelsoorten verdwenen te zijn. De Sperwer kwam in 1970 en de Boomvalk in 1971 al niet meer voor. Van de eerste soort zijn, verspreid in een perceel naaldhout wel verse prooiresten achtergelaten door een ♂ gevonden. De Boomvalk is af en toe gezien en broedde naar alle waarschijnlijkheid in het boscomplex Zwarte Berg. Mogelijk was de Torenvalk toch broedvogel. Aanvankelijk hield zich een paartje bij een nest op, dat later bezet werd door Zwarte Kraaien. Langs de randen buiten het gebied werden geregeld Torenvalken gezien.

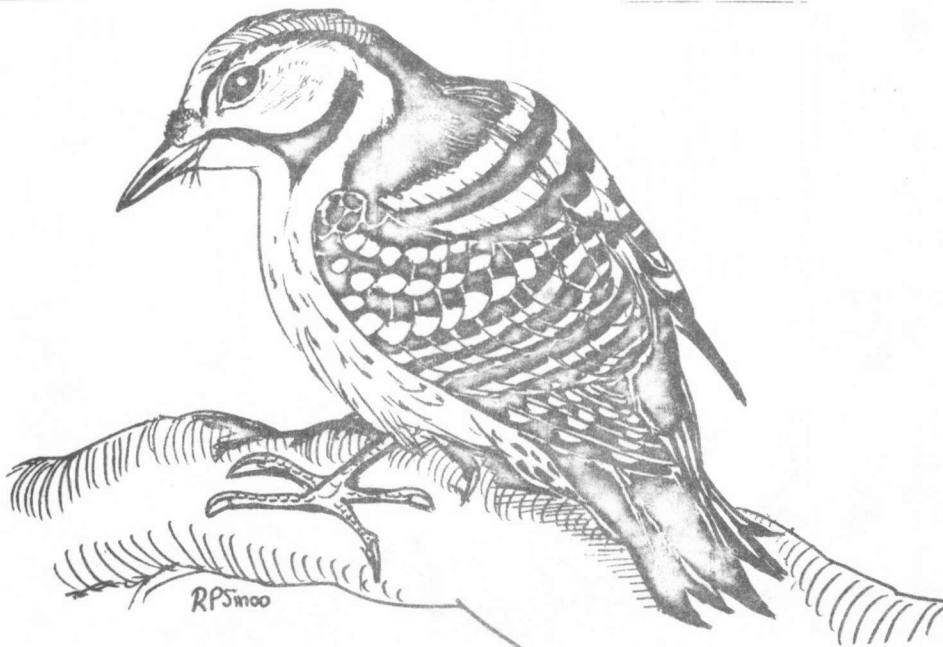
Andere soorten die dit jaar niet als broedvogel werden vastgesteld waren: Patrijs, Waterhoen, Meerkoet, Kievit, Koekoek, Ransuil, Veldleeuwerik, Spotvogel, Fluitier, Vuurgoudhaantje, Glanskopmees, Matkopmees, Geelgors, Appelvink, Groenling en Ringmus. Het ongeschikt raken van het biotoop kan voor een aantal broedvogels de reden zijn geweest om zich niet meer op het landgoed te vestigen. Over de hele linie genomen, is een groot aantal vogels sterk in aantal achteruitgegaan.

De oorzaak hiervan hoeft niet in het terrein aanwezig te zijn. Bij enkele trekvogels kan deze liggen op de trek of in het overwinteringsgebied. Zo is bijv. van de Grasmus en Tortelduif bekend dat zij ook in andere gebieden drastisch achteruit gingen.

Gelijktijdig met het opschietende loofhout op de kapvlaktes moet voor de toekomst rekening worden gehouden met de verbetering van de situatie van bijv. soorten als Fitis, Tjiftjaf, Zwartkop en Tuinfluiter. Van de onderstreepte soorten werden wel baltsactiviteiten waargenomen, maar het aantal keren, waarop dit gebeurde was onvoldoende om tot vaststellen van territoria te kunnen overgaan. Voor enkele vogels, waaronder de Appelvink, kan het late begin van de inventarisatie de oorzaak van het ontbreken op de lijst zijn. Met name deze soort baltst al vroeg in april en is later in het seizoen erg geheimzinnig. De mezensoorten zingen al vanaf februari en zaten tijdens de inventarisaties al voor een groot deel op eieren of hadden kleine jongen. De drastische achteruitgang van Koolmees, Pimpelmees, Gekraagde Roodstaart en ook die van enkele andere holenbroedende soorten zal echter voor een groot deel te wijten zijn aan het nu vrijwel ontbreken van nestkasten en de verwaarloosde toestand waarin de nog overblijvende zich bevinden. Naast de genoemde factoren komt het effect van de strenge winter 1978/1979 hier nog overheen. Hiervan zijn ook sporen terug te vinden bij Winterkoning, Roodborst, Heggemus, Merel, Zanglijster en Houtduif. Op diverse plaatsen in ons land waar men jaren achtereen een zelfde gebied inventariseert is een opmerkelijke daling in de stand van deze broedvogels geconstateerd. Waarom de Patrijs, Kievit en Veldleeuwerik ontbreken is onduidelijk. Weliswaar is het beheer van de graslanden sinds 1971 geïnventariseerd en is er op de akkers maisteelt toegepast, maar dit kan niet de hoofdoorzaak zijn. Waterhoen en Meerkoet komen naar alle waarschijnlijkheid als broedvogel terug als de oeverbegroeiing van de nu geschoonde kwelsloot weer voldoende dekking biedt. Tijdens de inventarisaties is een keer een Meerkoet gesignaleerd. De zeer sterke achteruitgang van Goudhaantje en Zwarte Mees kan in verband worden gebracht met de velling van fijnsparpercelen waarin deze soorten hun territoria hadden.

Niet alle soorten vertoonden een dalende lijn. De Grote Bonte Specht verschilt nauwelijks in aantal vergeleken met de inventarisatieperiode 1969-1971. Een soort als de vink, waarvan wordt aangegeven dat hij in ons land op steeds meer plaatsen verdwijnt en in tal van gebieden achteruitgaat, bleef in Einde-Gooi vrij constant.

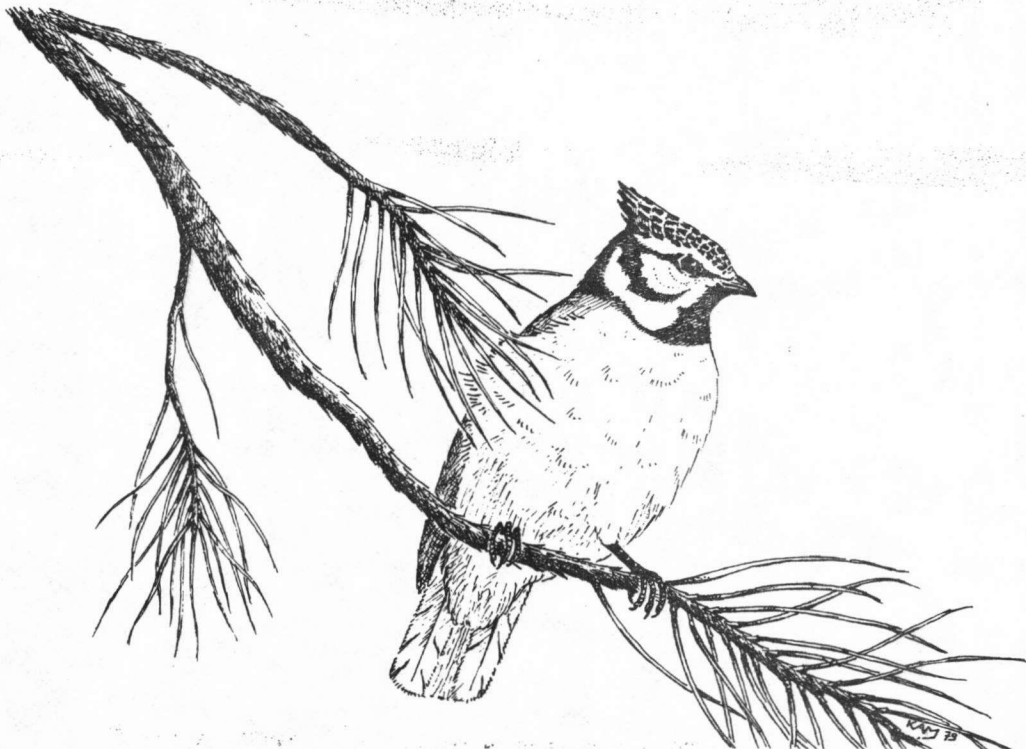

Kleine bonte specht ♂

figuur 4 Broedvogels in 1979 van het landgoed Einde-Gooi

Aantallen in paren.

Wilde Eend	3	Goudhaantje	2
Buizerd	1	Grauwe Vliegenvanger	6
Bosuil	1	Bonte Vliegenvanger	2
Fazant	Broedvogel	Koolmees	29
Holenduif	5	Pimpelmees	12
Houtduif	9	Zwarte Mees	2
Tortelduif	1	Kuifmees	3
Turkse Tortel	1	Staatmees	1
Groene Specht	1	Boomklever	2
Grote Bonte Specht	13	Boomkruiper	10
Kleine Bonte Specht	1	Goudvink	2
Zwarte Specht	1	Vink	20
Boerenzwaluw	4	Huismus	Broedvogel
Huiswaluw	2	Spreeuw	14
Boompieper	1	Wielewaal	1
Witte Kwikstaart	1	Zwarte Krrai	2
Winterkoning	19	Kauw	6
Heggenus	1	Ekster	3
Grote Lijster	1	Vlaamse Gaai	4
Zanglijster	6		
Merel	45		
Gekraagde Roodstaart	9	Waarschijnlijke broedvogels	
Roodborst	28	Torenavk	1
Zwartkop	8	Koekoek	1
Tuinfluit	1	Glanskopmees	min 1
Grasmus	1	Matkopmees	1
Fitis	10		
Tjiftjaf	15		

Dankwoord

Het goed inventariseren van een gebied is geen sinecure. In dit geval zou de inventarisatie van Einde-Gooi niet mogelijk zijn geweest zonder de enthousiaste hulp van leden van de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. Hieronder volgen hun namen en de deelgebieden die zij hebben onderzocht: coördinator D.A. Jonkers (4, 6, rustgebied, hele terrein), A.H.G.W. Pluister (5), G. Rieken (2), J.P. Seyffert (3), R. Sinoo (1), H.W. de Soete (4).

Samenvatting

Voor het eerst sinds 1971 is er in het landgoed Einde-Gooi weer een broedvogelinventarisatie gehouden. Uit de resultaten blijkt dat er in de afgelopen jaren een schrikbarende achteruitgang van een groot aantal soorten heeft plaatsgevonden en een aantal vogelsoorten is verdwenen. Het verschijnsel wordt veroorzaakt door een complex van factoren als het ongeschikt raken van biotopen door natuurlijke ontwikkelingen binnen het gebied of beheersmaatregelen, verdwijning en verwaarlozing van nestkasten, de strenge winter van 1978/1979, en in het late begin van de inventarisaties. Ondanks deze achteruitgang is er in de toekomst door bijv. het opschieten van begroeiing en het geleidelijk uitvoeren van de richtlijnen zoals die in het beheersplan van Natuurmonumenten staan aangegeven, een stijging van aantallen en een kleine uitbreiding van soorten te verwachten.

Geraadpleegde literatuur

- 1 Jonkers, D.A., Klein J. en Rijnja L.F. (1972): Een natuurhistorische schets van het landgoed Einde-Gooi. Vogelwerkgroep Gooi e.o. Hilversum.
- 2 Lichthart, R.H. (1979): Einde-Gooi Beheersrichtlijnen. Ver. tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland 's-Graveland.
- 3 Vogelwerkgroep Grote Rivieren (1973): Handleiding voor het inventariseren van broedvogels in Nederland. Wetenschappelijke Mededeling. K.N.N.V. 96.

* N.B.: Ook dit jaar wordt het landgoed Einde-Gooi weer geïnventariseerd op broedvogels.
Heeft u zin om eens een keertje mee te lopen met een teller om te zien hoe zo iets in zijn werk gaat, geeft u zich dan op bij de redactie!

Ronald Sinoo

INVENTARISATIE 1979 WEILANDEN TEN ZUIDEN VAN DE ZANDDIJK door Reidar Walrave

Doelstelling

De weilanden ten zuiden van de Zanddijk werden door mij geïnventariseerd om enig inzicht te verkrijgen in de broedvogelpopulatie van dit gebied. Ook mogelijk negatieve invloeden op deze populatie werden onderzocht.

Inleiding

De onderzochte weilanden bevinden zich in de gemeente Naarden (top. kaart 25H)
Noordgrens : de Zanddijk
Oostgrens : uitspanning Oud Valkeveen en de bebouwing langs de Meentweg
Zuidgrens : de Oostdijk
Westgrens : de Rijksweg Al

De oppervlakte is ongeveer 30 ha. De verschillende weilanden behoren aan particuliere boeren. De noord-oostelijke weilanden, grenzend aan Oud Valkeveen, zijn eigendom van de Stichting Beheer Landbouwgronden. Intensieve landbouwmethoden worden op vrijwel alle weilanden gebruikt. Een jachtcombinatie pacht de jacht op de weilanden (m.u.v. de weilanden van de Stichting Beheer Landbouwgronden). De toegang tot het geïnventariseerde gebied is, zoals bij alle weilanden, verboden. Ook de betreding van de doodlopende weg door de weilanden is verboden.

Het landschap bestaat uit grasland verdeeld in vele weilanden, waarvan sommige als hooiland worden gebruikt maar de meeste echter als grasland voor koeien. De weilanden worden doorsneden door vele sloten waarvan de meeste een rijke oevervegetatie bezitten.

Methode

Het terrein werd geïnventariseerd volgens de territorium-bepalingsmethode in de periode van 4 maart t/m 1 juli. Steeds werd dezelfde inventarisatieroute genomen die leidde langs de grenzen van het gebied. Als de gehele route doorlopen was, ging ik nog een paar uur op de Oostdijk met een telescoop het hele gebied observeren. Afwisselend werd er 's-ochtends, 's-middags en een enkele maal 's-avonds geïntentarieerd.

Waarnemingen

Broedvogellijst

Soort	Aantal broedparen	O p m e r k i n g e n
Wilde eend	5	vele niet-broedende ex. aanwezig
Patrijs	1	's-winters was er een klucht van 5 ex.
Waterhoen	1	
Maerkoet	4	
Scholekster	1	waarsch. niet succesvol broedsel
Kievit	16	1ste waarn. 5-3
Grutto	7	1ste waarn. 4-3
Tureluur	1	waarsch. niet succesvol broedsel

Verdere waarnemingen van niet broedende vogels :

Aalscholver	6-5	1 ex. vissend in sloot; vaak formaties overvliegend
Blauwe Reiger		regelmatig waargenomen
Roerdomp	10-3	1 ex. dood gevonden
Wintertaling		tot begin april 2 paar regelmatig fouragerend

Krakeend	6-5	1 paar	zwevend in sloot
Slobeend			regelmatig fouragerend, komend van de Zanddijk
Kuifeend	31-3	5 paar	fouragerend
Tafeleend	7-4	3 ex.	
Bergeend			schaars fouragerend, komend van de Zanddijk
Rietgans			's-winters was een troep van 63 ex. geruime tijd aanw.
Knobbelzwaan			regelmatig waargenomen
Buizerd			's-winters geruime tijd 3 ex. waargenomen
Ruigpootbuizerd			" " " 2 ex. "
Sperwer	23-1 en 4-3	1 ex.	
Havik			's-winters geruime tijd 2 ex. aanwezig
Smelleken	10-1	1 ex.	jagend
Fazant			regelmatig fourageren 2 paar, komend van de Zanddijk
Wulp	27-2	2 ex.	op de weiland
Grote Mantelmeeuw			regelmatig overvliegend
Zilvermeeuw			" " " "
Stormmeeuw			" " " en fouragerend
Kokmeeuw			" " " "
Holenduif			schaars waargenomen
Houtduif			regelmatig waargenomen
Postduif			" " " "
Gierzwaluw			" " " "
Veldleeuwerik			doortrekkend in maart
Oeverzwaluw			regelmatig fouragerend, komend v/d Rijkswegkolonie
Witte Kwikstaart			doortrekkend in maart en april
Grote Lijster	10-3	6 ex., 31-3	3 ex.
Spreeuw			regelmatig waargenomen
Zwarte Kraai			" " " "
Roek			schaars waargenomen
Kauw			regelmatig paarsgewijs overvliegend
Ekster			2 tot 5 ex. regelmatig fouragerend

Discussie

Opvallend is de afwezigheid van Watersnip, Graspieper, Gele Kwikstaart, Veldleeuwerik etc. in de toch al povere broedvogellijst. Pover, wat soorten maar ook wat aantallen betreft. Hieronder worden enkele mogelijke negatieve invloeden op de broedvogelpopulatie belicht.

1. Kievitseieren rapen : Eenmaal ben ik een eierraper tegengekomen. Hij liet mij geen vergunning zien maar, zei hij "dat zit wel goed, want ik ben de zwager van de boer van dit land". Volgens omwonenden wordt er in het voorjaar geregeld naar Kievitseieren gezocht. Sommige boeren geven nog steeds regelmatig vergunningen af.
2. De recreatie : Elk weekend wordt, ondanks de toegangsverboden, de Zanddijk, maar ook de weilanden, veelvuldig bezocht door hondenuitlaters en vogelaars. Dit wordt nog in de hand gewerkt door het ontbreken van een hek bij de "ingang" van de Zanddijk dat, ondanks een verzoek van de Rangerafdeling 't Gooi, nog niet is geplaatst. Ook op de weilanden zijn hele stukken niet afgerasterd.

Nog ernstiger zijn m.i. de twee volgende invloeden :

3. De landbouwmethoden : De grond wordt zeer intensief bewerkt. "De landbouwmethoden zijn zo intensief dat het verbazend is dat er toch nog vogels tot broeden komen." (mond. med. van omwonenden)
4. De jacht : Haast iedere zaterdag wordt er tot donker op duiven gejaagd. De wagens worden dan op de weilanden gereden en de jagers verschuilen zich in één van de twee, midden in de weilanden geplaatste, schuilhutten. Hierbij worden minstens 15 lokduiven gebruikt. Ook wordt er op eenden gejaagd. Dit vond tot drie maal toe plaats vlak langs de bosrand bij de Meentweg (vlak langs de bebouwing!!). Verder jagen ze langs de Zanddijk op eenden, ook hier vanuit een schuilhut. Een enkele keer jagen ze voor de voet op haas, Patrijs en Fazant, hetgeen echter de laatste tijd nooit meer veel resultaat oplevert om de simpele reden dat die soorten daar nog nauwelijks voorkomen (mond. med. omwonenden).

Steeds als er gejaagd wordt, treedt er een grote verstoring op. Alle weidevogels en fourageergasten vliegen op en ontwijken naar de Zanddijk. Meer onrustgevoelige soorten, zoals Wulpen, verdwenen zelfs helemaal (eigen waarneming). Een feitelijke constatering van de omwonenden is dat het paar Bosuilen dat bij de bosrand een jachtveld had, sinds de eendenjachten bij die bosrand niet meer gezien wordt. Een paar Torenvalken trof eenzelfde lot.

Naast de grote verontrusting van de weilanden acht ik ook de loodvergiftiging een wezenlijke bedreiging voor de aldaar aanwezige vogels. Tot slot een eigen waarneming : Op 2-10 kropen twee jagers onder het prikkeldraad door naar de Zanddijk en schoten daar in de lengterichting van de Zanddijk een Fazant, die daar dood neerviel. Een hond rapporteerde de Fazant en de jagers kropen weer onder het prikkeldraad door, terug in de weilanden. Een kwalijke zaak, de Zanddijk behoort nl. niet tot hun jachtveld én het is een beschermd natuureservaat. Tevens is het zeer vreemd dat de "beheersmaatregelen" van de jachtcombinatie enkel en alleen plaatsvinden op zonnige zaterdagen.

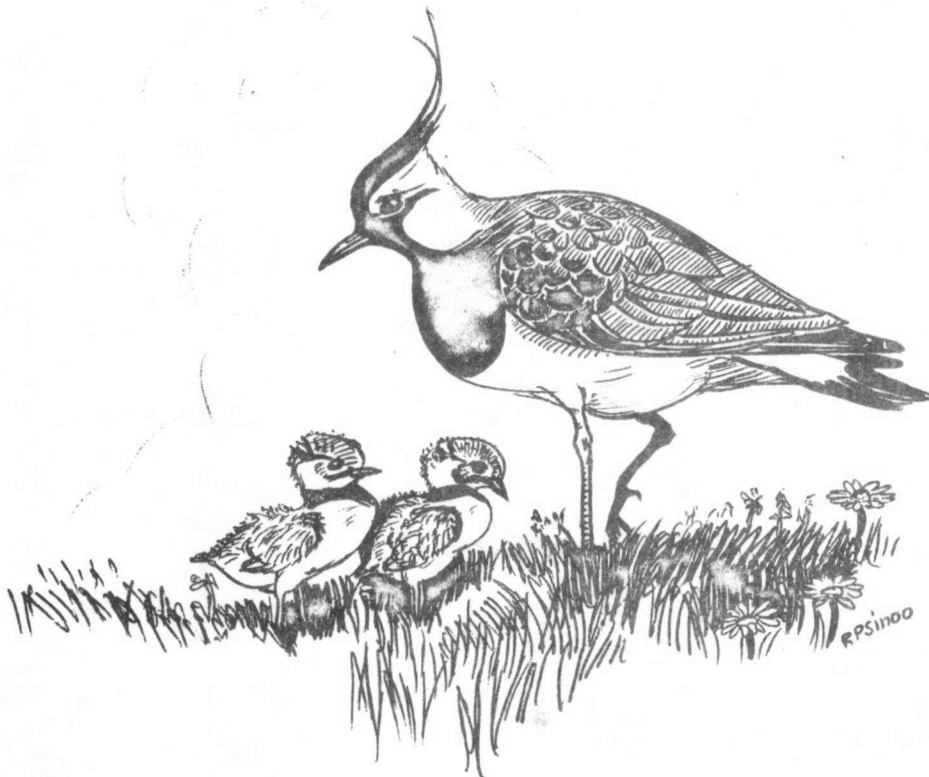
Conclusie

Ten eerste dient er een degelijk hek geplaatst te worden aan het begin van de Zanddijk met daarbij een stevig bord : **STRENG VERBODEN TOEGANG, NATUURRESERVAAT.**

Ten tweede is de aanstelling van een opzichter over de Zanddijk en de weilanden (die dienen als bufferzone voor de Zanddijk) zeer aanbevelingswaardig en welhaast noodzakelijk. Deze opzichter zou dan tevens het beheer over deze gebieden kunnen uitvoeren. Het "beheer" van de huidige jachtcombinatie kan dan terstond beëindigd worden. Wellicht is de aanstelling van een opzichter financieel (nog) niet haalbaar. Dan is de aanstelling van een boswachter die naast de Zanddijk en haar weilanden ook andere natuurterreinen van de gemeente Naarden (en Bussum?) beheert misschien een betere suggestie.

Ten derde is bovendien vastgesteld dat vanuit de weilanden er jacht wordt uitgevoerd op het naburige beschermde natuurreservaat, de Zanddijk. Hieruit blijkt nog eens ten overvloede, dat het nemen van passende maatregelen op korte termijn noodzakelijk is, teneinde te voorkomen dat dit weidegebied met zulke unieke mogelijkheden voor de vogelwereld verloren gaat.

Met dank aan de omwonenden : de families Guldemon, Siem en Wolterbeek. ◀

VOORJAARSTELLING KNOBBELZWAAN
NAJAARSTELLING KNOBBELZWAAN EN MEERKOET

Teldata : 21 en 22 april 1979
24 en 25 nov. 1979

i. Inleiding

Evenals verleden jaar heeft ook dit jaar in november een telling van de Knobbelzwanen en Meerkoeten in geheel Noord-Holland plaatsgevonden. De voorjaargestelling heeft alleen in "ons" gebied plaatsgevonden. De tellers hebben wij beide keren grotendeels kunnen recruteren uit kursisten van de vogelkursus, wat voor deze kursisten een goede gelegenheid bood om ervaring op te doen met het zelfstandig uitvoeren van tellingen en tevens hiermee de vaste kern van tellers wat ontlastte.

2. Doel

De voorjaargestelling heeft plaatsgevonden om enig inzicht te krijgen in de trekinvloeden op de telresultaten en de invloed van de strenge winter na te gaan.

De najaargestelling dient tot het inventariseren van beide soorten gedurende de trekperiode in geheel Noord-Holland.

3. Methode

Het werkgebied van onze VWG is in kleine telgebieden ingedeeld. Gestreefd is ernaar om zoveel mogelijk dezelfde telgebieden als bij vorige tellingen in de telling te betrekken.

4. Knobbelzwanen

Voor een uitvoerige beschrijving van deze soort verwijzen wij naar de Korhaan no. 5 jaargang 12 en no. 2 jaargang 13.

Telresultaat

Aangezien in het verslag van de vorige najaargestelling een overzichtskaartje is gepubliceerd, volstaan wij nu met alleen een vermelding van de aantallen per gebied (zie tabel). Volledigheidshalve zijn de telresultaten van het vorig jaar ook in deze tabel opgenomen.

Bij vergelijking van de telresultaten blijkt duidelijk dat er een sterke teruggang heeft plaatsgevonden, wat vermoedelijk toe te schrijven is aan de strenge winter van 1978/1979. Bovendien blijkt dat het broedseizoen van 1979 nog weinig aan het herstel heeft bijgedragen. Het geringe aantal getelde juvenielen in het najaar wijst ook in deze richting. Tevens moet helaas gemeld worden dat gedurende de voorjaargestelling geconstateerd is dat op verschillende plaatsen o.a. in de Vestinggrachten van Naarden, nesten van Knobbelzwanen zijn verstoord c.q. vernietigd.

Een opmerkelijk verschijnsel is dat waar de aantallen Knobbelzwanen sterk zijn afgenomen er een sterke toename van de aantal Kleine Zwanen heeft plaatsgevonden. Dit was ondermeer heel sterk het geval in de Aetsveldse polder waar dit jaar in november een groep van 50 Kleine Zwanen is waargenomen, terwijl in dit gebied slechts 6 Knobbelzwanen voorkwamen tegen 75 ex. in november 1978. Ook de telresultaten van de Eempoldertellingen (vanaf 1973 elke 14 dagen) lijken ook op dit verschijnsel te wijzen. Of hier sprake is van verdringing of opvullen van de opengevallen plaatsen is niet duidelijk.

Een en ander is echter zeker de moeite waard om bij volgende tellingen te betrekken.

5. Meerkoet

Voor een uitvoerige beschrijving van de Meerkoet kan verwezen worden naar de Korhaan jaargang 13 no. 2.

Telresultaat

Hoewel het verheugend is te constateren dat het totaal aantal waargenomen Meerkoeten is toegenomen, moet toch enige voorzichtigheid betracht worden in het trekken van optimistische conclusies. De toename in 1979 t.o.v. 1978 is namelijk grotendeels veroorzaakt door het voorkomen van enkele grote groepen op het Gooimeer, wat een zeer incidenteel verschijnsel kan zijn. De "binnenlands" waargenomen aantallen zijn exhter behoorlijk teruggelopen (zie de tussentelling).

Gebied nr.		Knobbelzwaan			Meerkoet	
		nov.78	apr.79	nov.79	nov.78	nov.79
5+7	Noorder-/Noordpolder Muiden	12	4	3	40	54
9	Overscheense polder	4	25	8	18	149
10	Bloemendaler polder	3	?	4	15	7
13	Nw. Keverdijkse polder	5	2	0	5	0
14	" " " Oost	4	2	3	9	14
	Vecht langs 13 en 14	7	0	0	142	90
16	Keverdijkse-Overscheense polder	8	1	1	0	0
17	Aetsveldsche polder	75	2	6	10	0
	Vecht langs 17 Oost					99
18	Heintjeszak en Broekerpolder	8	2	0	0	0
19	H'sumse Meent	2	7	5	25	30
23	Horn & Kuyerpolder	2	3	?	32	?
29	Hoekerpolder	12	5	0	30	0
31	Horstermeer	29	27	9	-	0
32	Meeruitendijkse polder	0	0	5	12	0
33	Dorssewaard	2	4	?	15	?
40,41,51	Polder Sticht en Mynden	42	12	?	93	?
49	Nw. Loosdrecht	-	4	2	0	0
54,55,56	" "	10	9	17	125	2
58	" "	-	5	0	0	2
60	Naarden vesting	5	0	2	89	66
62	Zanddijk Naarden/Huizen	3	?	3	32	1
70	Eempolder Noord	3	9	16*	220	81*
71	" Zuid	10		10*	207	75*
	Gooimeer Holl. brug - Naarden	0		0*	2	200*
	" Naarden - Huizen	23		8*	186	200*
	" Huizen - Eemmond	0		12*	0	525*
	" Zuidelijk Flevoland	12		0*	288	700*
	Totaal	281	123	114	1595	2295
	Vergelijkbare aant.(geb. alle 3 per. geteld)	194	95	85		
	" " (geb. nov.78/79 ")	236		112		

* Eempolders en Gooimeer teldatum : 17-11-79

6. Diversen

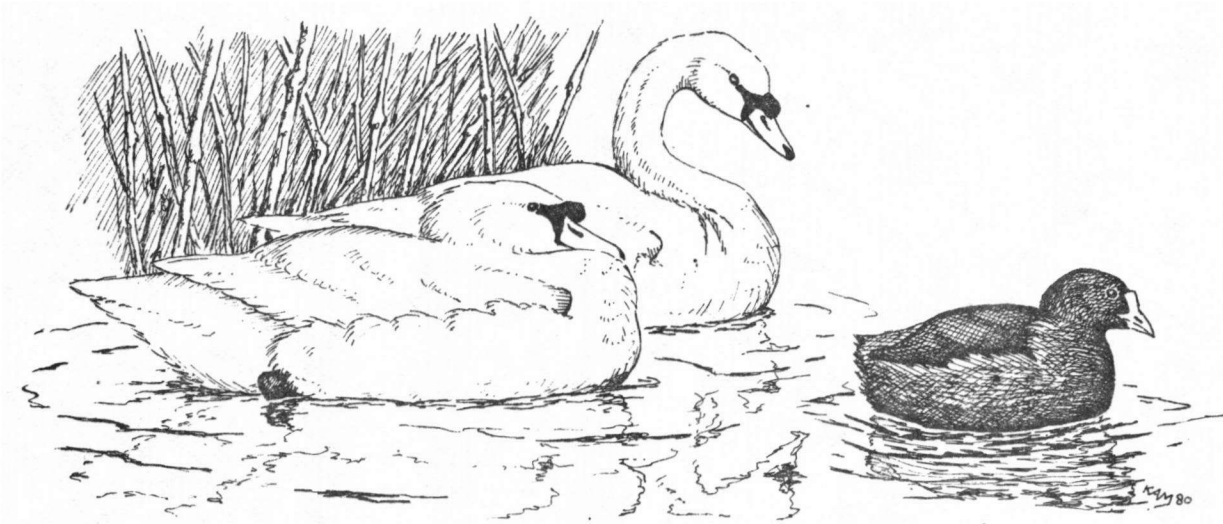
Als bijzondere waarnemingen kunnen nog genoemd worden de waarnemingen van 1 Sneeuwgans op de Huizer Pier en 1 Zwarte Zwaan bij Nw. Loosdrecht; deze laatste is vermoedelijk ontsnapt uit een naburige kwekerij.

7. Aan deze tellingen hebben deelgenomen:

B. Braat, P. de Bruyn, B. de Boer, D. van Deutekom, F. de Haan,
J. Hartwig, J. Heyn, M. de Jong v.d. Poel, H. Klück, N. Klippel,
R. Kole, Leijser, H. v.d. Linden, W. Lodestein, A. Meilink, T. Peterse,
L. Reddingius, K. Schouten, J. Seyffert, J. Steinmetz, C. & H. Tamminga,
P. Verwey, H. Visser, Vrakking.

Alle tellers langs deze weg bedankt.

Nico Klippel ◀

EEMPOLDER EXCURSIE 05-01-1980

Precies om 8.30 uur vertrokken we met 11 mensen in 3 auto's richting Eempolders.

Twee dagen ervoor had het weer er nog hopeloos uitgezien, een laag sneeuw, temperatuur onder nul en mist; de dag ervoor regende het constant. Vandaag was het echter droog met een matige wind, de temperatuur boven nul en de sneeuw was overal verdwenen.

Via Anna's Hoeve reden we naar Eemnes. Onderweg zagen we al formaties ganzen naar ZW vliegen. In de polder zagen we al gauw dat flinke aantallen jagers bezig waren de rust te verstoren. Vooral in het noordelijk gedeelte van de polder. We merkten dat ze het vooral op ganzen gemunt hadden (schuilhutten en aangelijsde lokganzen (of geleeuwiekt?))

Die ochtend zagen we vaak kleine groepjes overvliegende Kolganzen. Op de Volkerweg ontmoetten we een Buizerd aan de maaltijd (een dode haas) vlak langs de weg die we van nabij konden bekijken.

Het was de eerste maar niet de laatste Buizerd die we die ochtend zagen ... meer dan tien waarvan de meeste in het noordelijk gedeelte. ▶

Op de zomerdijk maakten we een wandeling langs de waaien waar we groepen fouragerende leeuweriken, overvliegende Kolganzen en Wulpen hoorden en zagen.

In de bomen ontdekten we een groep vogels: + 30 exx waarvan determinatie moeilijkheden opleverde omdat we met de koude kijkers in de auto waren gestapt zodat alle kijkers besloegen. Bij het uitstappen konden we ze determineren als Kneutjes. Aan het eind van de zomerdijk waren we langs een waai gereden waar dicht langs de wegkant een Roerdomp stond die wij niet in de gaten hadden, maar toen we enkele tellen later moesten keren en we weer langs reden vloog hij op en zo konden wij goed waarnemen hoe de vogel naar de andere kant van de waai vloog en tussen het riet neerstreek. Degenen die hem volgden met de kijker konden hem met zeer grote moeite ontdekken tussen het riet. Degenen die dat niet hadden gedaan konden hem beslist niet meer ontdekken ondanks dat de afstand + dertig meter besloeg. Een leuke waarneming dus.

Via de jachthaven en Raboes waar we in de verte nog juist een Blauwe Kiekendief o over de Eemdijk zagen verdwijnen, reden we weer terug richting de Boerderij van Bruinkool die bij het aardige sluisje staat. Langs de weg passeerden we een zeer brutale Torenavalk die we langzaam rijdend op een paar meter passeerden maar die rustig bleef zitten.

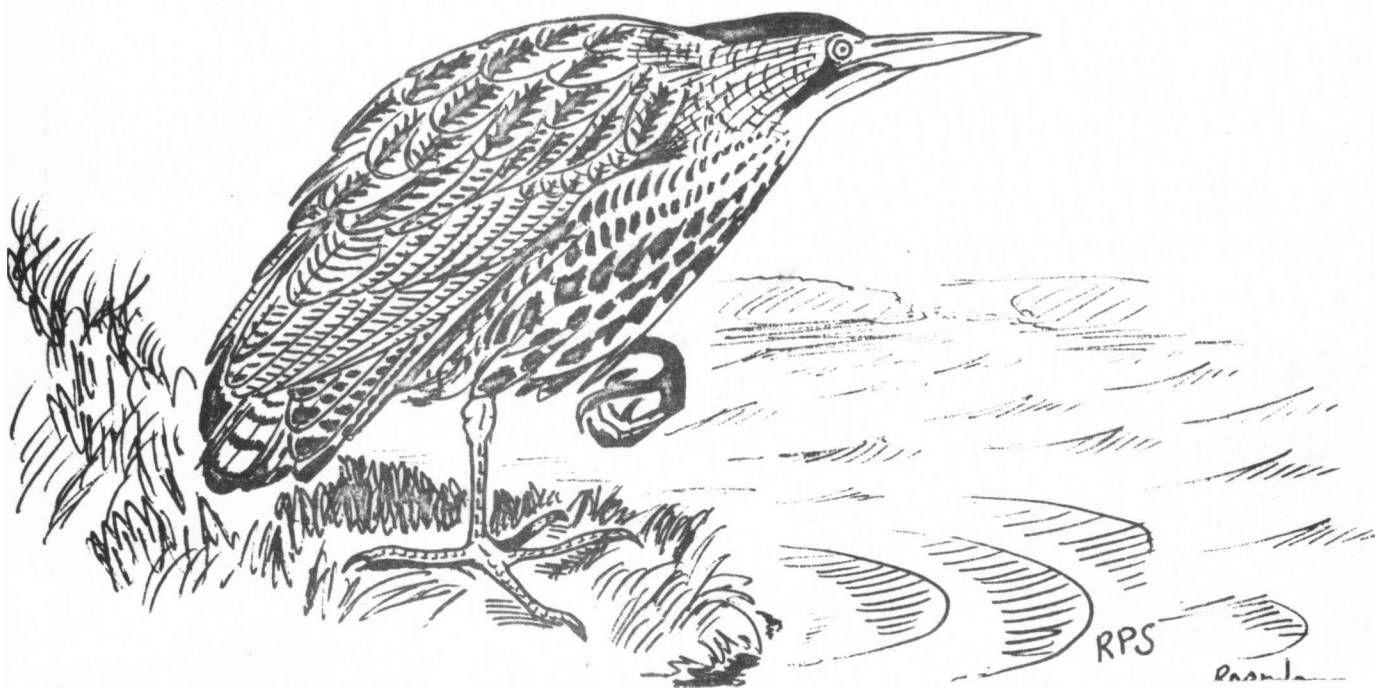
Aan de andere kant passeerde een Sperwer die een gedeelte van de deelnemers niet gezien hebben omdat ze naar de Torenavalk keken. Bij de Sluis en boerderij hoopten we nog de Ransuil te zien, tevergeefs.

We besloten koffie te gaan halen bij Eemdijk toen we instapten konden we weer een Sperwer bewonderen die een fraaie cirkel om de auto's beschreef en tussen de bosjes bij Bruinekool verdween. De Sperwer wordt overigens weinig in de Eempolders gezien.

Toen we door het zuidelijk gedeelte van de Eempolder reden konden we een klein groepje Wulpen langs de weg bewonderen die in een weiland langs de weg fourageerden.

In een gezellig café langs de weg werd koffie genuttigd, waarna de excursie werd voortgezet. Om kwart voor twaalf gingen de deelnemers uiteen; degenen die het niet te laat wilden maken en deelnemers die nog wat meer wilden vogelen.

Peter Vos

Ontvangen Literatuur:

Aythya, orgaan van de VWG van de NJN, jrg. 18 no. 4, nov. 1979: Grauwe Ganzen over de Biesbosch - Balts en broedgedrag bij de Blauwe Reiger - Regenwulpen Terschelling 1978 - De Goudplevier op Terschelling in 1978 - Prooidieren van de Kerkuil in de Ooypolder - Doortrekverloop van de Jan van Gent op 6 en 7 okt. 1979.

De Braakbal, afd. Saxicola ACJN, okt. 1979. Idem, nov. 1979.

Ficedula, Twentse VWG, jrg. 8 no. 3, okt. 1979: Wanneer komen die zomervogels terug?

De Fitis, V.W.G. Haarlem, jrg. 15 no. 3, juni-aug. 1979: Inventarisatie Spaarnwouderbos 1978 - De Visarend op zijn eetplaats - Verslag over de roofvogelstand in de A'damse Waterleidingduinen 1978 - Unieke waarneming van de Noordse Stormvogel.

Idem, jrg. 15 no. 4, okt. 1979: Winterse waarnemingen in, langs en boven Zijkanaal C. - Lijst van de eerste waarnemingsdata van zomervogels in Zuid-Kennemerland 1979 - Nestkastenverslag 1978 van de VWG IJmuiden.

De Grutter, Vogelbeschermingswacht "Zaanstreek", jrg. 3 no. 1, febr. 1979: Steltloperstrek in het Wormer- en Jisperveld in mei 1979 - Onze "Phylloscopus"-soorten - Vervolgproeven met nestvlotjes voor de Zwarte Stern - Huiszwaluwen in 1977 en 1978.

Idem, jrg. 3 no. 3, juni 1979: De vogels van het Wormer en Jisperveld - De Klapekster is ook bij ons wintergast.

Idem, jrg. 3 no. 4, aug. 1979: Stootvogels en uilen in de Beemster - Over de zangactiviteit van de Fitis - Interessante terugmeldingen.

Idem, jrg. 3 no. 5, okt. 1979: Weidevogels en hun milieu - De haven van Bruijnzeel, broedgebied van Futen met bijzondere plaatskeuze - Een Zwarte Wouw in het Wormer- en Jisperveld - Gedragsstudie bij vogels, met als voorbeeld de Kemphaan in het bijzonder.

De Kleine Ratelaar: I.V.N. afd. Gooi e.o., jrg. 1 no. 4, aug. 1979 en no. 6, dec. 1979.

Kontaktblad, I.V.N. afd. Eemland, jrg. 7, herfst 1979: Hoe oud kunnen verschillende vogels worden?

Idem, winter 1979: De Wilde Eend.

De Kruisbek, Vogelwacht Utrecht, jrg. 22, no. 2, apr. 1979: Grote Trap in Nieuwegein - Blauwe Kiekendief steelt prooi van Velduil - Gedragswaarnemingen van de Watersnip - De gevolgen van de aanleg van Rijksweg 27 voor de vogelstand van Amelisweerd - Pleisterende ganzen: "een nieuwe attractie van het Langerbroekergebied".

Idem, jrg. 22 no. 4, okt. 1979: Determinatie van roofvogeltrek - Najaars-trek van roofvogels - Verslag van de roofvogeltelling in de provincie Utrecht (jan. 1979). - Het voorkomen van Buizerden en Wespandief in een deel van het Langerbroekergebied - Handleiding bij het vastleggen van gegevens - De Roodpootvalk.

De Lepelaar, "Vogelbescherming", no. 63, juli/aug. 1979: De vogels van Meyendel - Velduil - Wilde Eend - Een miljoen draadslachtoffers, - wat kunnen we er aan doen? - De Grauwe Klauwier is niet grauw - De Kerkuil wordt steeds onkerkelijker .

Idem, no. 65, nov./dec. 1979: De zeldzame Dwerggans - De geschiedenis van een Huiszwaluwenkolonie - Torenvalk, muizenetend buitenbeentje -

Gele Kwikstaart - Vogelaars in 57 landen telden hun watervogels.

De Meerkoet, KNNV-VWG Wieringen en Wieringermeer, jrg. 3 no. 3, 1979:
Wintervoeding, is dat wel nodig? - Braakballen pluizen - Het
Weidevogelonderzoek 1979 - Verslag over de stootvogel- en uilenstand
in de Wieringermeer (zomer 1979) - De Zwarte Stern in de Wieringermeer.

Mededelingenblad KNNV VWG Amsterdam, jrg. 17 no. 2-3, okt. 1979:
Avifaunistische lijst van het Beatrixpark en de Groene Zoom -
Broedvogelinventarisatie van de "Balkan" en enige omliggende bospar-
tijnen in het A'damse bos in 1979 - Terugkeer zomervogels/broedvogels in
het A'damse Bos.

Mens en Natuur, I.V.N., jrg. 30 no. 4, aug. 1979 en no. 5, okt. 1979.

Mens en Vogel, Belgisch Verbond tot bescherming van vogels, II-1979, 2e
kwartaal: De jacht op Tortelduiven - Jacht op trekvogels in België -
Jacht op eenden tijdens de nacht - Herinplanting: de Oehoe in de Elzas -
De Hop - Nestkastjes voor vleermuizen .
Idem, III-1979, 3e kwartaal: Bij de Kemphanen - De Hop broedt niet meer in
België - Broegeval van de Ooievaar te Samart - Vernietiging van
beschermd Oeverzwaluwen.

De Mourik, VWG Rijk van Nijmegen e.o., jrg. 5 no. 4, aug. 1979: Rivierteel-
ling mrt.-apr. 1979 - Broedvogelinventarisatie de Oostelijke St. Jansberg
- Een vogelasyl in de winter.
Idem, jrg. 5, no. 5, okt. 1979: Riviertellingen mei-aug. 1979 - Ethologie
van de Kleine Zwaan - Moeilijke soorten: Witgatje en Bosruiter, Buizerd,
en Ruigpootbuizerd - Riviertellingen in het seizoen '78 - '79.

Natuur en Milieu, Maandbl. v.d. Stichting Natuur en Milieu, 79/6:
Minister Tuijnman beschermt Oostvaardersplassengebied.

De Pieper, VWG Noordh. Noorderkwartier, jrg. 18 no. 5: Het weidevogel-
broedseizoen 1978 in twee Noordhollandse graslandgebieden.
Idem, jrg. 18 nr. 8/9: de Temmincks Strandloper in Noordhollands
Noorderkwartier - Broedvogelinventarisatie van de binnenduinrand "Het
Woud" in 1978.
Idem, jrg. 18 no. 10: Het voorkomen van de Dwergmeeuw in Noordholland -
Uilen in het Noordhollands Noorderkwartier (1961 t/m 1977).
Idem, jrg. 18 no. 11: Doortrek van jagers langs de kust van Texel in
het najaar van 1978.

Stichting Noordhollandsch Landschap, Mededelingenblad no. 19, okt. 1979:
Kort verslag jaarvergadering 19 mei 1979.

Vanellus, Bond van Friese Vogelbeschermingswachten, jrg. 23 no. 5, okt. 1979:
Ectoparasieten en de gezondheid van de Friese vogels - Merels onderweg -
De plaatstrouw van de Huismus op een voederplaats.

Te Velde, Veldbiol. Werkgr. Gelderse Vallei en Eemland, no. 16, dec.
1978: Zoogdieren en vogels, verongelukt langs een spoorlijn.
Idem, no. 17, okt. 1979: Braakbalanalysen.

Het Vogeljaar, jrg. 27 no. 3, juni 1979: Het gebruik van elementaire
landschapsgegevens bij broedvogelonderzoek - Over het voorkomen van Taiga-
rietganzen in het stroomgebied van de grote rivieren in de winter 1978/
1979 - Trekvogels vinden de dood in gasvlammen op de Noordzee -

De temperatuur in Torenvalknesten op palen - Voorjaarsjacht op Tortelduif in Zuidwest-Frankrijk - Een seizoen zonder Sijzen.
Idem, jrg. 27 no. 5, okt. 1979: Heggen en houtwallen: uiterst waardevol voor het behoud van vele vogelsoorten. (Het gehele nummer is aan dit interessante onderwerp gewijd).

Watervogels, jrg. 4 no. 3, juni 1979: De slaaptrek van het Nonnetje - Het belang van onderbemaalde sloten in Noordhollandse droogmakerijen als fourageergebied voor steltlopers en Wintertalingen - Ruiters (tringini) in het Wormer- en Jisperveld.

Idem, jrg. 4 no. 4, okt. 1979: Het voorkomen van enkele zwemeensoorten in Noord-Holland aan de hand van presentatiepercentages - Ruiende Toppereenden op het IJsselmeer - Resultaten van drie vogeltellingen langs de Nederlandse en Belgische Noordzeekust in het seizoen 1977/1978. - Het Veluwemeer als pleisterplaats voor watervogels.

De Wulp, Ver. voor Vogelbescherming 's Gravenhage e.o., jrg. 10 no. 3, aug. 1979 en jrg. 10 no. 4, nov. 1979.

Behalve bovengenoemde periodieken heeft de VWG nog een viertal rapporten ontvangen, nl.:

Milieunota 1978 van de Gemeente Hilversum.

"Inpassing van agrarische bedrijfsgebouwen in het landschap", samengesteld door: Ministerie van Landbouw en Visserij, Ver. van Nederlandse Gemeenten, Fed. Welstandstoezicht en Landbouwschap en Produktschap voor Veevoeder.

Contactorgaan voor Vogelstudie van de KNNV: 15e verslag vogelstudie 1978, maart 1979, met o.a. Trekonderzoek - Sociologisch en oecologisch onderzoek van vogelbevolkingen - Broed- en trekvogelonderzoek 1978 (soorten en fenologie) - jaarverslag over nestkastenonderzoek in 1978 - Verslagen van Vogelwerkgroepen en Vogelbeschermingswachten over 1978 en plannen voor 1979.

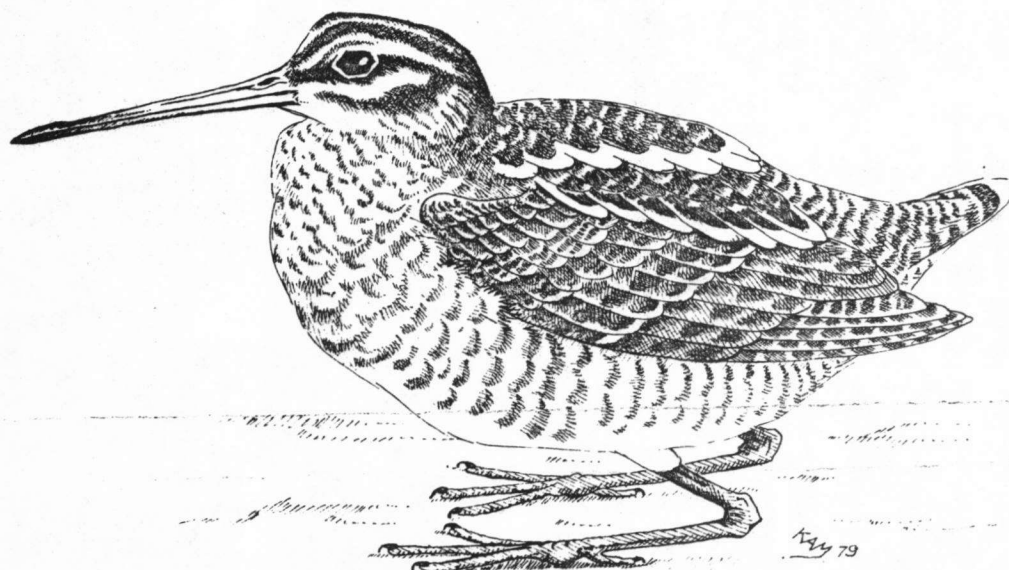
Stichting Mondiaal Alternatief: Verslag over de Internationale Actie "Red de Trekvogels", febr./sept. 1979. ◀

VELDWAARNEMINGEN n°1

Dodaars	3	20-11-79	Anna's hoeve H'sum	Mauer	
	2	22-11	Anna's hoeve H'sum	Mauer	
	2	25-11	Wijde Blik Kortenhoef	Vermeule	
	1	16-12	Vestinggracht Naarden, du Mosch/Lodenstein		
	2	27-12	langs Berensteinseweg 's-Grav.	v.Oord	
Knobbelzwaan	min.24	26-11	Emmaweg 's-Grav. Vaart	v.Klaveren	
Kleine Zwaan	tot 60	okt- $\frac{1}{2}$ nov	Gooimeer bij Huizen	Pluister	
			Eerste helft okt grote groepen, later kleine		
		+ 60	17-11	Eempolder Zuid. Nu reeds daar i.p.v. op 't Gooimeer. Weinig juv.!	Pluister/ v.Maanen
	210	1-12	Eempolder-Zuid, 2 groepen: 98 exx. w.v. 11 juv. en 112 exx. w.v. 4 juv.	v.Lambalgen/ Pilzecher	
Grauwe Gans	37	2-12	Oostermeent Huizen	Vermeule	
	4	17-11	Het Hol Kortenhoef	v.Klaveren	
	22	11- 1-80	Het Hol, langs Kromme Rade	de Haan	
	15	11- 1-80	Wijde Blik, overvl.	de Haan	
	20	12- 1-80	Loenderveense plas (noord), rustend tussen en op het (beginnend) ijs	de Jonge	
	20?	13- 1-80	Wijde Blik, mogelijk dezelfde 20 (Loenderv. plas nu geheel dicht)	de Jonge	
	(min.17)	---	24- 1-80	Horstermeer Noord (samen met Rietganzen)	
	(van totaal 140)		de Jonge		
Kolgans	4	30-11-79	Heide achter sportpark H'sum	Mauer	
	(2 ad/2 juv)		(laag overvl. ZW)		
	---	24- 1-80	Heintjesrak en broekerpolder	de Jonge	
	(van totaal 300)		(samen met Rietganzen)		
Rietgans	15-20	17- 1-80	Sportpark NS H'sum (OV)	Mauer	
Krakeend	1 vr+1 mn	8-11-79	Bergse pad	Mauer	
	8	12-12	Het Hol, Kortenhoef	de Jonge	
	1 pr	19-12	Dammerkade, Ankeveen	v.Klaveren	
	2 vr+1 mn	31-12	Bergse pad (tussen Wilde Eenden)	Klaveren	
Smient	+ 1000	19-12	Wijde Blik, Kortenhoef (meer mn. dan vr. Overigens daar tussen: 2 pr. Slob -, 4 Krakeenden en 1 pr. Grote Zaagbek	de Jonge	
		40à50	24-12	Spiegelpolder, Ned.d.Berg, v.Oord/Klaveren	
		150	24-12	Dammerkade, Ankeveen	v.Oord/Klaveren
		3	11- 1-80	Kortenhoefse plass nWest	de Haan
Wintertaling	10	12-12-79	Het Hol, Kortenhoef	de Jonge	
Slobeend	2 pr	19-12	Wijde Blik, Kortenhoef	de Jonge	
				(tussen de 1000 Smienten)	
Kuifeend	1 mn	10-12	Langs Loodijk t.h.v. 's-Grav.	Lodenstein	
Tafeleend	3 vr+1 mn	31-12	Loenderveense plas	de Jonge	
	3 vr+1 mn	24 -1-80	Blijkpolder, Ned. den Berg	de Jonge	
Brilduiker	5 vr+3 mn	25-11-79	Loenderveense plas	Vermeule	
	1 vr	17- 1-80	Waterreservoir Lieberg.wg H'sum	Mauer	
	4 vr+2 mn	17- 1	Wijde Blik	de Jonge	
Eidereend	1	12- 1	Spiegelpolder Ned. den Berg	N.J.N.	
			(bij 3 Wilde Eenden)	afd. H'sum	
Grote Zaagbek	5 vr+4 mn	16-12-79	Naarderbos	du Mosch/Lodenstein	
	1 vr+1 mn	19-12-79	Wijde Blik, Kortenhoef	de Jonge	
			(tussen de 1000 Smienten)		

Nonnetje	1 vr	19-12	Bergse pad, Ankeveen	v.Klaveren
			(streek naar en ging zich poetsen)	
Buizerd	2	8-11	Ruige Hoek, Ankeveen	Mauer
	1	21-11	Weiland langs Loodijk t.h.v. Hilv. Meent	
			(op een paal)	Lodenstein
	2	16-12	cirkelend boven Schoonoord, 's-Grav.	
				v.Klaveren
	4	31-12	Holl.Ankeveen t.h.v. Loodijk	v.Klaveren
			(samen boven geboomte cirkelend)	
Sperwer	1	8-11	Bergse pad	Mauer
	1	8-11	Naardermeer	"
	1 vr	29-11	Sportpark NS	"
	1	30-11	Heide achter idem	"
	1	1-12	Sportpark NS	"
			(en nog 4 dito waarn. in januari 1980)	
	1 vr	16-12	Groenhoven Kortenhoef	v.Klaveren
	1 vr	24-12	Dammerkade Ankeveen	v.Klaveren/v.Oord
	1 mn	17- 1-80	Heidebloem Laren	Mauer
Blauwe Kiekendief	1 mn	22-11-79	Waterreservoir Liebergerw. H'sum (OV)	"
	1 vr	4-12	Gooimeerkust bij Magdaleen	Pluister
			(jagend boven rietkraag)	
	1 vr	14-12	Noordpolder te Veen, Blaricum (laag vliegend over het weiland)	Lodenstein
Slechtvalk	1 onv	2-12	Beresteinseweg H'sum	v.Oord
			(eerst in boom, later koers W, afst. 7m)	
Korhoen	6 vr	17- 1-80	Westerheide (gebiedje "A" van art. in sept/okt Korhaan)	Mauer
Waterral	1 + 1	24-11-79	K'hoefse plassen West (1 in de Jonge/Gaten O.I. en 1 westelijker)	v.Klaveren
Kievit	80 min.	31-12	Holl.Ankeveen t.h.v. Loodijk (OV)	
				v.Klaveren/v.Oord
	+ 300	11- 1-80	Hoekerpolder	de Jonge
			(herh. malen neerstrijkend en weer opvl)	
Watersnip	4	24-11-79	K'hoefse plassen West	Jonge/Klaveren

Houtsnip	1	11-11	St.Jans Kerkhof Laren	Lam/Reekel
Wulp	+ 300	1-12	Eempolder-Noord (in 2 groepen, 200 resp. 100, dicht bij elkaar)	Lambalgen/Pilzecker
Ransuil	1 ad.	1-12	Hilverbeek, 's-Grav. Geringd.	Buitenhuis
IJsvogel	1	8-12	Gooilust (gehoord en gezien en hoe, tot op enkele meters!)	v.Klaveren
		1 16- 1-80	Holl.Ankeveen Oost	de Haan (in open sloot, rest dichtgevroren)
		1 20- 1	Radioweg Horstermeer Z	(open de Jonge sloot; veel sloten in H.meer blijven open door zoutgehalte en kwel)
Ekster	29	25-11-79	Beresteinseweg H'sum	v.Oord (23 in een boompje en 6 op het weiland)
Kauw	+ 1200	1-12-79	Eempolder-Noord	Pilzecker/Lambalgen
Roek	+ 15	9-12	Centrum Bussum	N.J.N. afd. H'sum (aan het scharrelen in vuilnisbakken etc)
Bonte Kraai	1	9-11	Hilv. Meent	Lodenstein
Zwartkop	1 mn	21-12	Groenhoven, Kortenhoef	v.Klaveren
Tjiftjaf	2	24-12	Dammerkade, Ankeveen	v.Klaveren/ (zien fourageren en gehoord)
		1 3- 1-80	idem	v.Klaveren/v.Oord
Roodborsttapuit	1	17- 1-80	Westerheide	Mauer
Koperwiek	23 en 16	11- 1-80	Hoekerpolder resp. Vechoetovergeb.	Jonge
Staartmees (noordelijke vorm met witte kop)	3 min	26-12-79	dorp Ankeveen (gefotografeerd; tussen een grote groep Staartmezen en andere mezen)	v.Oord/v.Klaveren
Idem	1	26- 1-80	Bergse pad, Ankeveen	Henk Houtman (fouragerend; tot 1 m. afstand)
Ringmus	+ 12	16-11-79	Slikveld bij Holl. Brug	Pluister
Keep	1	5- 1-80	Gooilust achteringang	Vink
Goudvink	2 vr+2 mn	16 tot 18-11-79	Tuin Eikbosserweg H'sum	fam.Heise
	1 mn	23-11 en 8-12	Tuin Huizen	Pluister
	2 vr+3 mn	16-12	fouragerend in braamstruik Landweg Gemeenlandslaan Huizen	Vink
	1 vr+1 mn	13- 1-80	fouragerend op vuurdoornbessen Tuin H'sum Sportpark NS	Mauer
Appelvink	1 vr,2 kj	1- 1-80	Hilverbeek, 's-Grav. Geringd.	Buitenhuis
Putter	12	23- 1-80	Singel Huizermaat	Vink
	10	3- 2-80	A'damse straatweg nabij ind. gebied Naarden	Vermeule

De waarnemingen van vòdr november zijn buiten het overzicht gelaten. Een aantal ingeleverde kaartjes betrof waarnemingen buiten ons werkgebied. Deze kunnen dus niet in het archief opgenomen worden. Die de Flevopolder(s) betreffen worden doorgegeven aan de VWG aldaar. Hartelijk dank voor alle boeiende bijdragen.

Jos de Jonge

+++

INZENDEN KOPIJ: vóór 30 maart '80